

DECIZIA Nr.252 din 19 aprilie 2018

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.I pct.7 [cu referire la art.5 alin.(1) lit.a)—d)]; pct.9 [cu referire la art.7 alin.(1)—(7) și (9)]; pct.29 [cu referire la art.19 alin.(6)]; pct.40 [cu referire la eliminarea art.28 alin.(4)]; pct.42 [cu referire la art.30]; pct.43 [cu referire la art.31 alin.(3)]; pct.55 [cu referire la art.40 alin.(1)]; art.I pct.57 [cu referire la art.42¹ alin.(2)]; pct.62 [cu referire la eliminarea art.46¹ alin.(2)]; pct.74 [cu referire la eliminarea art.50 alin.(6)]; pct.78 [cu referire la art.52 alin.(1)]; pct.88 [cu referire la art.53 alin.(1) și la eliminarea art.53 alin.(9) și (10)]; pct.94 [cu referire la art.56]; pct.99 [cu referire la art.58 alin.(1²)]; pct.110 [cu referire la art.62 alin.(3)]; pct.135 [cu referire la art.75 alin.(2)] și pct.152 [cu referire la art.96 alin.(3), (4), (7), alin.(8) teza întâi și alin.(11) teza întâi] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, precum și ale legii, în ansamblul său

Publicată în Monitorul Oficial nr.399 din 09.05.2018

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Benke Károly	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, obiecție formulată de un număr de 89 de deputați.

2. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.2.441 din 29 martie 2018 și constituie obiectul Dosarului nr.461A/2018.

3. În motivarea obiecției de neconstituționalitate sunt formulate critici de neconstituționalitate extrinsecă și intrinsecă.

4. Cu privire la criticile de neconstituționalitate extrinsecă, se arată că legea criticată a fost adoptată cu încălcarea art.134 din Regulamentul Camerei Deputaților și art.149 din Regulamentul Senatului, care conțin dispoziții exprese referitoare la competența exclusivă de dezbateri și adoptare a raportului de specialitate în procedura de reexaminare după declararea ca neconstituțională a unei legi. Nu există niciun text regulamentar derogatoriu de la aceste norme cu caracter imperativ. Nici art.1 din Hotărârea Parlamentului României nr.69/2017 nu prevede competența Comisiei speciale comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției de a dezbate și adopta un raport cu privire la legea criticată în procedura de reexaminare. Rezultă, în aceste condiții, o încălcare a dispozițiilor art.1 alin.(5) din Constituție.

5. Se mai arată că între data distribuirii raportului și cea a dezbaterilor nu a fost respectat termenul imperativ de 3 zile prevăzut de art.69 coroborat cu art.117 din Regulamentul Camerei Deputaților și art.98 coroborat cu art.113 din Regulamentul Senatului. Se susține că raportul comisiei speciale a fost distribuit deputaților în aceeași zi în care a avut loc votul final în ședința Camerei Deputaților, situația fiind identică și la Senat. Se concluzionează în sensul că au fost încălcate art.1 alin.(5) și art.69 alin.(2) din Constituție.

6. Se învederează faptul că au fost admise amendamente formulate la articole care nu au legătură

cu Decizia Curții Constituționale nr.45 din 30 ianuarie 2018, fără a fi nici în situația unor simple corelări legislative. În acest sens, sunt indicate amendamentele admise la art.7 alin.(1)—(4) și art.75 alin.(2) și eliminarea art.28 alin.(4), art.50 alin.(6) și art.56 din lege; prin urmare, se arată că nu a fost respectat paragraful 240 al deciziei antereferte, încălcându-se art.147 alin.(2) și (4) din Constituție.

7. Se mai susține că un amendament, care a privit o modificare de substanță a definiției date erorii judiciare, a fost propus direct în plenul Senatului; or, potrivit art.104 alin.(1) din Regulamentul Senatului, în faza dezbaterii generale în plen a proiectului sau a propunerii legislative nu pot fi propuse amendamente. Prin urmare, se apreciază că a fost încălcat art.1 alin.(5) din Constituție.

8. Cu privire la criticile de neconstituționalitate intrinsecă, se arată că art.1 pct.7 [referitor la art.5 alin.(1) lit.d)] din lege, pe de o parte, instituie un paralelism legislativ, întrucât detașarea judecătorilor/procurorilor în structurile menționate la art.5 alin.(1) lit.b) și c) este prevăzută la art.58 alin.(1) din lege, iar, pe de altă parte, încalcă art.48 și 49 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative prin reglementarea unei ipoteze juridice noi în cadrul unei enumerări marcate prin litere, deși se impunea tratarea acesteia într-un alineat distinct. De aceea textul menționat este contrar art.1 alin.(5) din Constituție.

9. În plus, întrucât funcțiile de instruire din structurile autorității judecătorești, Consiliului Superior al Magistraturii, Inspecției Judiciare, Institutului Național al Magistraturii și Școlii Naționale de Grefieri, precum și cele din cadrul Ministerului Justiției sau al unităților subordonate acestuia nu sunt funcții didactice din învățământul superior, introducerea lit.d) are drept efecte eliminarea posibilității judecătorului/procurorului de a presta un serviciu de instruire în cadrul acestora, în lipsa detașării. În consecință, se consideră că, pe de o parte, soluția legislativă contravine art.16 alin.(1) din Constituție, prin faptul că instituie un tratament juridic diferit în situații similare, în sensul că, spre deosebire de activitățile de instruire desfășurate în virtutea funcțiilor didactice din învățământul superior, celelalte activități de instruire a judecătorilor și procurorilor vor putea fi desfășurate doar prin detașare, iar, pe de altă parte, contravine paragraful 172 din Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, ceea ce atrage încălcarea art.147 alin.(4) din Constituție.

10. Cu privire la art.1 pct.9 [referitor la art.7 alin.(5)—(7)] din lege, se arată că ceea ce se comunică Consiliului Superior al Magistraturii, judecătorului sau procurorului vizat, precum și la cerere oricărei persoane este rezultatul verificărilor, care reprezintă, în realitate, o operațiune administrativă, și nu un act administrativ. Acest rezultat al verificărilor este o corespondență între două instituții, neproducând efecte de sine stătătoare și nu poate face obiectul contestației administrative prevăzute de Legea nr.554/2004. De altfel, în practica instanțelor judecătorești s-a stabilit că atacarea în contencios administrativ a actelor de informare este inadmisibilă, în acest sens fiind indicată Decizia nr.328/2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal. În speță, actul de eliberare din funcție emis de Consiliul Superior al Magistraturii este un act administrativ, doar acesta putând fi supus controlului judecătoresc.

11. Se susține că, prin introducerea art.7 alin.(7) în Legea nr.303/2004, este încălcat rolul Consiliului Suprem de Apărare a Țării, prevăzut de art.119 din Constituție, efectul general obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale, reglementat de art.147 alin.(4) din Constituție, prin raportare la paragraful 118 din Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, precum și principiul legalității, reglementat de art.1 alin.(5) din Constituție, întrucât un înscris este calificat drept act administrativ, în lipsa condițiilor prescrise de lege. Se mai arată că, în lipsa indicării instanței competente să judece acțiunea formulată împotriva actului Consiliului Suprem de Apărare a Țării, se încalcă art.126 alin.(2) din Constituție. Chiar admitând că acest act este unul administrativ, în lumina autorității de lucru judecat a hotărârii judecătorești pronunțate cu privire la acesta, actul emis de Consiliu se va consolida, cu consecința posibilității probei contrare, astfel că se ajunge la sustragerea constatărilor Consiliului Suprem de Apărare a Țării din competența jurisdicțională în materie disciplinară a secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii sau a Înaltei Curți de Casație și Justiție, controlul judiciar astfel efectuat devenind unul pur formal, limitat la constatarea celor reținute de instanța de contencios administrativ.

12. Se mai arată că modificările operate în privința art.7 alin.(6) și (7) din Legea nr.303/2004 depășesc limitele reexaminării stabilite prin Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, întrucât Curtea nu s-a pronunțat în sensul necesității introducerii acestor texte, care nu se impun din rațiuni de corelare de tehnică legislativă și nici nu se regăsesc într-o legătură indisolubilă cu dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale. Prin urmare, și din această perspectivă este încălcat art.147 alin.(4) din Constituție.

13. Cu privire la art.1 pct.9 [cu referire la art.7 alin.(9)] din lege, se arată că acest text califică în continuare drept informații de interes public aspecte care privesc sau afectează procedurile judiciare. Această soluție aleasă de legiuitor este considerată a fi contrară paragrafului 124 din Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, în care problema de drept constituțional nu constă în tipul actului care vizează procedurile judiciare, ci în legătura actului cu procedura judiciară în sine. Prin urmare, se apreciază că sunt încălcate prevederile art.26 alin.(1), art.31 alin.(3) și art.49 din Constituție.

14. Cu privire la art.I pct.18 [în varianta supusă anterior controlului de constituționalitate cu referire la art.16 alin.(3¹)] din lege, se arată că eliminarea, în cadrul procedurii de punere în acord a legii cu decizia Curții Constituționale, a dispozițiilor art.16 alin.(3¹) depășește limitele reexaminării stabilite de Curte prin Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018. Eliminarea sa a fost motivată de faptul că, prin conținutul său normativ, acest text se suprapune cu art.16 alin.(3); însă, din compararea celor două texte, se constată că suprapunerea este doar parțială, alin.(3) referindu-se doar la instituțiile la care se vor desfășura aceste stagii, nu și la planificarea și organizarea acestora. Textul în discuție nu a fost constatat ca fiind neconstituțional și nu există niciun fel de rațiuni de corelare de tehnică legislativă sau vreo legătură indisolubilă cu dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale, care să impună eliminarea sa. Prin urmare, se apreciază că a fost încălcat art.147 alin.(4) din Constituție.

15. Cu privire la art.I pct.29 [cu referire la art.19 alin.(6)] din lege, se arată că acesta a fost modificat cu depășirea limitelor reexaminării stabilite de Curte. Modificarea operată nu reprezintă o corelare de tehnică legislativă și nu are nicio legătură indisolubilă cu dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale. Prin urmare, se consideră că a fost încălcat art.147 alin.(4) din Constituție.

16. Suplimentar, se arată că prin această modificare se creează o neconcordanță cu art.19 alin.(2) din lege, care este inaplicabil, întrucât auditorii de justiție optează pentru funcțiile de judecător/procuror doar după susținerea examenului de absolvire a Institutului Național al Magistraturii, astfel că instituirea a două comisii de examinare diferite, una compusă preponderent din judecători, cealaltă preponderent din procurori, nu se justifică, fiind chiar de-a dreptul absurdă. De asemenea, se arată că textul este confuz, întrucât sintagma „după caz” este nepotrivită în context, din moment ce nu sunt indicate două ipoteze alternative, așa cum era cazul textului înainte de modificare. De aceea se apreciază că art.19 alin.(2) și (4) încalcă principiul securității raporturilor juridice cuprins în art.1 alin.(5) din Constituție.

17. Cu privire la art.I pct.42 [cu referire la art.30] din lege, se arată că acest text abrogă art.30 din Legea nr.303/2004, motivat de faptul că toate ipotezele sale juridice se regăsesc și la art.25 din Legea nr.303/2004. Or, acest din urmă text cuprinde doar reglementări cu privire la susținerea examenului de capacitate, nu și cu privire la modul în care judecătorii sau procurorii ocupă funcțiile după acest examen, în cazul în care sunt declarați admiși. Pe lângă faptul că această modificare excedează Deciziei nr.45 din 30 ianuarie 2018, cu consecința încălcării art.147 alin.(4) din Constituție, se creează un vid legislativ care afectează direct statutul judecătorilor sau procurorilor. Astfel, prin abrogarea art.30 din Legea nr.303/2004, care prevede modul în care judecătorii și procurorii devin definitiv, precum și criteriile pe baza cărora aceștia ocupă posturile, se creează o instabilitate și o incertitudine de natură să afecteze întregul sistem judiciar, înfăptuirea justiției și statutul judecătorilor și procurorilor. În consecință, nu mai este precizată nici ordinea ocupării posturilor, nici ce se întâmplă în caz de medii egale, fiind eliminată și prevederea prin care se asigura prioritate candidaților cunoscători ai unei limbi a minorității naționale, pentru instanțele și parchetele unde ponderea locuitorilor acelei minorități este de cel puțin 50%. Se încalcă, astfel, și art.73 alin.(3) lit.j) din Constituție, din moment ce aspectele care vizează finalizarea stagiaturii și ocuparea posturilor definitive de către judecători sau procurori nu mai sunt reglementate prin lege.

18. Cu privire la art.I pct.43 [cu referire la art.31 alin.(3)] din lege, se arată că abrogarea propusă cu privire la art.31 alin.(3) și (4) din Legea nr.303/2004, în forma inițială a legii, a fost constatată ca fiind constituțională, astfel încât Parlamentul trebuia să păstreze abrogarea inițial operată. Prin urmare, se arată că această modificare nu are legătură cu Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, drept pentru care se apreciază că legiuitorul și-a încălcat obligația prevăzută la art.147 alin.(2) din Constituție.

19. Cu privire la art.I pct.55 [cu referire la art.40 alin.(1)] din lege, se arată că modificarea operată, prin includerea unei trimiteri la art.39 alin.(3) din lege, care stabilește competența comisiilor de evaluare prin raportare la diferite grade ale instanțelor sau parchetelor, nou-introdusă în procedura de reexaminare, este una redundantă din moment ce alin.(4) și (5) din art.39 stabilesc modul de constituire a acestor comisii. Se mai indică faptul că art.39 alin.(3) din lege nu a făcut obiectul controlului de constituționalitate al Curții și, prin urmare, modificarea acestuia excedează limitelor reexaminării impuse prin Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018. Ca atare, nu se impunea realizarea unei recorelări după pronunțarea deciziei anterioare, astfel că, în discuție, este o modificare inutilă. Se concluzionează în sensul că a fost încălcat art.147 alin.(2) din Constituție.

20. Cu privire la art.I pct.62 [cu referire la eliminarea art.46¹ alin.(2) din Legea nr.303/2004, în varianta supusă controlului anterior de constituționalitate] din lege, se arată că art.46¹ alin.(2) din Legea nr.303/2004, în varianta supusă controlului anterior de constituționalitate, a fost eliminat pe motiv că exista un paralelism legislativ cu art.43 din aceeași lege. Însă, se arată că, în realitate, art.43 se referă la promovarea în grad profesional, iar art.46¹ alin.(2), la promovarea efectivă a judecătorilor și procurorilor. Prin urmare, întrucât norma nu a fost constatată ca fiind neconstituțională și nici nu este într-o strânsă legătură cu o dispoziție constatată neconstituțională, Parlamentul a încălcat art.147 alin.(2) din Constituție.

21. Cu privire la art.I pct.74 [cu referire la eliminarea art.50 alin.(6) din Legea nr.303/2004, prevăzut în varianta supusă controlului anterior de constituționalitate] din lege, se arată că motivația eliminării operate a fost existența unei suprapuneri cu art.44 alin.(2). Se arată, însă, că art.44 alin.(2) se referă la promovarea la instanțele și parchetele superioare, în vreme ce art.50 alin.(6), la condițiile minime de vechime pentru numirea în funcțiile de conducere. Se creează, astfel, o situație injustă, constând în aceea că pentru promovarea la instanțele și parchetele superioare nu se va lua în considerare și perioada avută în calitate de auditor de justiție, în vreme ce pentru numirea în funcțiile de conducere se poate lua în considerare această vechime. Se apreciază că Parlamentul și-a depășit limitele punerii în acord stabilite de art.147 alin.(2) din Constituție.

22. Cu privire la art.I pct.78 [cu referire la art.52 alin.(1)] din lege, se arată că înlocuirea Consiliului Superior al Magistraturii cu Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii sub aspectul competenței organizării concursului de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție nu a survenit ca urmare a necesității unor corelări generate de Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, astfel încât se concluzionează că Parlamentul a depășit limitele reexaminării, contrar art.147 alin.(2) din Constituție. Se mai consideră că prevederea în cauză încalcă art.125 din Constituție, care stabilește că promovarea judecătorilor este de competența Consiliului Superior al Magistraturii. Acolo unde constituentul a dorit stabilirea unor atribuții în sarcina secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii, a făcut-o prin dispoziții exprese [a se vedea art.134 alin.(2) teza întâi]; or, nu aceeași situație se constată în privința promovării judecătorilor, care constituie atributul exclusiv al Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, și nicidecum al Secției pentru judecători.

23. Cu privire la art.I pct.88 [cu referire la art.53 alin.(1)] din lege, se arată că înlocuirea Consiliului Superior al Magistraturii, ca titular al dreptului de numire în funcțiile de conducere prevăzute la art.53 alin.(1), cu Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii încalcă art.125 alin.(2) și art.134 alin.(2) din Constituție. Se mai arată că reglementarea criticată a fost adoptată cu depășirea limitelor reexaminării, încălcându-se, astfel, art.147 alin.(2) din Constituție.

24. Cu privire la art.I pct.88 [cu referire la abrogarea art.53 alin.(9) și (10)] din lege, se arată că procedura de promovare în funcția de președinte de secție a Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost constatată ca fiind constituțională, prin Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, astfel încât acestea nu trebuiau abrogate. Procedând în sens contrar, Parlamentul și-a depășit limitele punerii în acord stabilite de art.147 alin.(2) din Constituție.

25. Cu privire la art.I pct.94 [cu referire la abrogarea art.56] din lege, se arată că abrogarea operată excedează Deciziei Curții Constituționale nr.45 din 30 ianuarie 2018. Se arată că abrogarea a fost justificată de o suprapunere existentă între art.51 alin.(1) și art.56; or, în realitate, primul text se referă la situația judecătorilor și procurorilor de la judecătorii, tribunale și curți de apel, respectiv de la parchetele de pe lângă acestea, în timp ce ultimul text se referă la situația judecătorilor sau procurorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv de la Parchetul de pe lângă aceasta. Astfel, se arată că, prin abrogarea realizată, se creează un vid legislativ și o situație discriminatorie a judecătorilor și procurorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv de la Parchetul de pe lângă aceasta, față de judecătorii și procurorii de la instanțele și parchetele inferioare care au deținut funcții de conducere. Procedând astfel, Parlamentul și-a depășit limitele punerii în acord stabilite de art.147 alin.(2) din Constituție.

26. Cu privire la art.I pct.99 [cu referire la abrogarea art.58 alin.(1²)] din lege, se arată că, în scopul de a găsi o variantă legală care să permită magistraților să exercite funcții în cadrul instituțiilor Uniunii Europene sau al altor organizații internaționale pentru care accesul este condiționat în mod expres de calitatea de judecător sau procuror, Parlamentul a adoptat o reglementare eliptică și incompletă. Astfel, nu reiese în mod clar care este modalitatea concretă și momentul de eliberare din funcție, nu este prevăzută procedura concretă a rezervării postului și a reluării acestuia și nici condițiile minimale de revenire în funcție. Prin urmare, textul criticat încalcă art.1 alin.(5) din Constituție, în componenta sa referitoare la calitatea legilor.

27. Cu privire la art.I pct.110 [cu referire la art.62 alin.(3)] din lege, se arată că din cuprinsul său trebuia eliminată nu doar referirea pe care aceasta o făcea la art.62 alin.(1³), care reglementa posibilitatea judecătorului sau procurorului de a fi suspendat la cerere, caz în care magistratului nu îi erau aplicabile dispozițiile referitoare la interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute de art.5 și art.8 din Legea nr.303/2004, ci însăși posibilitatea ca în situația suspendării din funcție pentru orice motiv magistratului să nu îi fie aplicabile dispozițiile referitoare la interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute de art.5 și art.8 din legea anterioară. Aceasta se impunea pentru că judecătorul sau procurorul, chiar suspendat din funcție, păstrează această calitate și o poate exercita în momentul încetării cauzei de suspendare. Observând că printre situațiile de suspendare vizate de acest text sunt unele care, prin ele însele, sunt de natură a aduce atingere prestigiului funcției de magistrat, acceptarea posibilității încălcării interdicțiilor și incompatibilităților de către magistratul aflat într-o astfel de situație accentuează acest

efect negativ. Între scopul care pare a fi urmărit de inițiatorii acestei propuneri, și anume acela de a asigura posibilitatea procurării unor mijloace de subzistență magistratului aflat într-unul din cazurile de suspendare la care se trimite prin ipoteza normei, și cel de protejare a prestigiului funcției de magistrat, ar trebui să primeze cel din urmă. Magistratul poate renunța la calitatea sa în orice moment prin demisie, dezlegându-se, astfel, de interdicțiile și incompatibilitățile inerente funcției sale. Procedând astfel, Parlamentul nu și-a respectat obligația de punere în acord a legii cu decizia Curții Constituționale, contrar art.147 alin.(2) din Constituție.

28. Cu privire la art.I pct.135 [cu referire la art.75] din lege, se arată că, în procedura de apărare a independenței autorității judecătorești, a fost introdusă procedura avizului conform al fiecărei secții din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, după caz. O asemenea modificare nu are legătură cu Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, fiind una de fond, iar Plenul Consiliului Superior al Magistraturii va fi obligat să decidă în conformitate cu avizul secției respective, aspect ce restrânge, într-un mod nepermis, atribuția plenului de a analiza și a decide asupra respectivei sesizări, contrar rolului constituțional al Consiliului Superior al Magistraturii. Se subliniază că rolul de garant al independenței justiției și, implicit, al apărării independenței autorității judecătorești, în ansamblul său, aparține plenului Consiliului Superior al Magistraturii. Se mai arată că reglementarea este confuză, întrucât nu menționează ce se întâmplă în cazul în care ambele secții dau avize, iar acestea sunt contrare. Se încalcă, astfel, regulile de tehnică legislativă care impun legiuitorului redactarea unor norme clare, neechivoce, ceea ce reprezintă o nesocotire a art.1 alin.(5) din Constituție.

29. Cu privire la art.I pct.152 [cu referire la art.96] din lege, se arată că modul de formulare a definiției erorii judiciare poate duce la concluzia că ipotezele prevăzute la art.96 alin.(3) lit.a) și b) ar trebui întrunite în mod cumulativ; or, potrivit Deciziei nr.45 din 30 ianuarie 2018, eroarea judiciară poate fi realizată fie prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești greșite, fie prin modul defectuos de desfășurare a procedurii, iar în ambele cazuri abaterea trebuie să fie de o anumită gravitate și să se concretizeze într-o vătămare a drepturilor și libertăților fundamentale. Se arată că din definiția dată nu poate exista eroare judiciară în afara unei culpe a magistratului, deși uneori se ajunge la o soluționare greșită a cauzei nu atât din cauza culpei magistratului, ci mai ales din cauza unor texte normative neclare sau injuste, aspecte constatate nu de puține ori de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Exprimarea folosită în definiția anterioară este una improprie, expresiile uzitate, deși potrivite pentru explicații suplimentare de natură teoretică, nefiind potrivite pentru a fi utilizate în procesul de legiferare. Se încalcă, astfel, art.1 alin.(5) din Constituție. În același timp, Parlamentul nu și-a îndeplinit obligația de a pune de acord legea cu Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, prin reglementarea unei soluții clare, lipsite de echivoc în privința răspunderii magistratilor, contrar art.147 alin.(2) din Constituție. Cu privire la modificările aduse art.96 alin.(4), se arată că, potrivit acestuia, dispozițiile alin.(3) se completează în materie penală cu cele stabilite de Codul de procedură penală, iar în materie civilă, cu cele stabilite de Codul civil și Codul de procedură civilă. Raportat la erorile judiciare extrapenale, posibilitatea și condițiile recuperării prejudiciilor sunt reglementate de Legea nr.303/2004; în Codul de procedură civilă nu se specifică nimic cu privire la acestea, însă, este adevărat că, într-un eventual proces desfășurat în fața instanței civile, se aplică Codul de procedură civilă, dar aceasta este realitatea în orice procedură judiciară. Mai mult, cu privire la erorile judiciare în materie penală, se arată că normele din Codul de procedură penală au un caracter de normă specială față de cele ce reglementează răspunderea pentru erorile judiciare în celelalte materii. În ciuda acestui fapt, din textul propus reiese exact inversul, legiuitorul arătând că art.96 se completează în materie penală cu cele stabilite de Codul de procedură penală. Interpretând literal, se ajunge la concluzia conform căreia Codul de procedură penală reprezintă norma generală, care se aplică exclusiv dacă în art.96 nu se prevede altfel, ceea ce este de neacceptat. Prin urmare, modificările preconizate la art.96 alin.(4) din Legea nr.303/2004 încalcă art.1 alin.(5), textul fiind neclar, imprecis și imprevizibil.

30. Se mai susține că pentru realizarea analizei asupra necesității introducerii acțiunii în regres, statul, prin Ministerul Finanțelor Publice, ia o decizie bazată pe raportul consultativ al Inspecției Judiciare și pe propria sa evaluare. Se apreciază că această soluție încalcă art.52 alin.(3) din Constituție, Ministerul Finanțelor Publice neputând avea rolul de a stabili reaua-credință sau grava neglijență a judecătorului sau procurorului.

31. Se mai arată că art.96 alin.(7) face trimitere la o procedură derulată de Inspecția Judiciară, prevăzută de art.74¹ din Legea nr.317/2004, articol care nu este în prezent în vigoare. O astfel de abordare afectează posibilitatea Curții Constituționale de a controla dispozițiile unor astfel de articole prin raportare la art.1 alin.(5) din Constituție, pentru simplul motiv că instanța constituțională nu se poate pronunța cu privire la modul în care se corelează un articol supus controlului de constituționalitate cu un text dintr-o lege care nu produce efecte juridice, întrucât nu a fost finalizată procedura legislativă. Chiar dacă Parlamentul a înființat o Comisie specială comună care are drept scop dezbaterile celor trei legi ale justiției, nu se justifică adoptarea de amendamente de corelare între dispozițiile acestora,

corelările putând fi realizate numai cu dispoziții din fondul activ al legislației. Astfel, respectarea de către Parlament a Constituției, a supremației sale și a legilor presupune raportarea la acele legi care sunt în vigoare, nu la acelea care nu au parcurs tot procesul legislativ, nefiind promulgate de Președintele României.

32. Se mai arată că revenirea la definițiile date relei-credințe și gravei neglijențe în forma în vigoare a Legii nr.303/2004 este contrară Deciziei nr.45 din 30 ianuarie 2018, decizie care impune corectarea acestora. Prin urmare, se apreciază că s-a încălcat art.147 alin.(2) din Constituție.

33. Se mai susține că modificările preconizate la art.96 alin.(11) teza întâi impun stabilirea de către Consiliul Superior al Magistraturii, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a legii, a condițiilor, termenelor și a procedurilor necesare pentru asigurarea profesională obligatorie a judecătorilor și procurorilor. Or, având în vedere dispozițiile constituționale ale art.134, se arată că, în nicio situație, Consiliul Superior al Magistraturii nu are competențe în legătură cu stabilirea unor condiții, termene și proceduri pentru asigurarea profesională obligatorie a judecătorilor și procurorilor. Aceasta se datorează faptului că Consiliul Superior al Magistraturii nu are drept de inițiativă legislativă, iar normele cu caracter general pe care le poate emite, sub forma regulamentelor, nu pot ordona decât activitatea instituțiilor din cadrul autorității judecătorești, nicidecum exterioare acesteia. Prin urmare, aceste condiții, termene și proceduri trebuie să fie stabilite de instituțiile abilitate sau, preferabil, prin lege. De aceea, se apreciază că acest text legal încalcă art.133 și art.134 din Constituție.

34. În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și exprima punctele lor de vedere.

35. **Președintele Camerei Deputaților** apreciază că obiecția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

36. Cu privire la criticile de neconstituționalitate extrinsecă, se arată că instanța constituțională nu este competentă să exercite un control de constituționalitate asupra modului de interpretare și aplicare a regulamentelor parlamentare. În acest sens este invocată jurisprudența Curții Constituționale, fiind indicate Decizia nr.95 din 23 octombrie 1995, Decizia nr.17 din 27 ianuarie 2000 și Decizia nr.47 din 15 martie 2000.

37. Cu privire la criticile de neconstituționalitate intrinsecă, se arată că textele legale contestate au fost adoptate fie pentru o mai bună corelare legislativă, fie pentru punerea de acord a soluțiilor legislative constatate ca fiind neconstituționale cu Decizia Curții Constituționale nr.45 din 30 ianuarie 2018.

38. Astfel, cu privire la art.1 pct.7 [cu referire la art.5 alin.(1) lit.b) și c)] din lege, se arată că nu vizează, ca natură juridică, ipoteze de incompatibilitate a funcției. Ca atare, legiuitorul a înțeles să înscrie la aceste litere cazurile care privesc detașările pentru o mai clară prezentare a posibilității legale de efectuare a acestora. Modul în care s-au reglementat aceste texte constituie o chestiune de sistematizare a prevederilor legii și o evidențiere a ipotezelor în care se efectuează detașarea, chiar dacă aceste aspecte sunt prevăzute și la art.58. Această prevedere este una de consolidare și, în esență, reprezintă o normă de tehnică legislativă. Se mai arată că textul legal criticat se referă la situațiile exceptate de la incompatibilitate, respectiv detașările, în timp ce art.58 alin.(1) prevede „procedura” prin care judecătorii și procurorii pot fi detașați în acele funcții, astfel că nu există nicio suprapunere legislativă. Se mai arată că o asemenea soluție legislativă era necesară pentru că nu exista în textul actual o corelare între regimul incompatibilităților și cel al detașării, legea permițând detașarea magistraților pe funcții incompatibile, și acesta a fost motivul pentru care s-a introdus o primă modificare a textelor menționate. Astfel, acest text oferă judecătorilor sau procurorilor un regim juridic foarte clar al incompatibilităților, la care să se poată raporta, condiție esențială având în vedere consecințele drastice pentru aceștia în situația încălcării lor. În același timp, corelarea trebuia să fie făcută și cu art.58, pentru a nu mai permite detașarea în situații de incompatibilitate pe nicio altă funcție decât cea permisă de lege. Ca atare, introducerea lit.d) rezolvă această problemă, pentru că, prin trimiterea făcută la procedura detașării, textul reglementează în mod unitar și complet problema incompatibilităților. Cu alte cuvinte, pentru a ocupa o funcție din structura autorității judecătorești sau din cadrul Ministerului Justiției, judecătorul și procurorul trebuie să fie detașați, ceea ce înseamnă că trebuie să îndeplinească atât condițiile de la art.5, cât și condițiile de la detașare, prevăzute distinct la art.58, în funcție de situația vizată.

39. Cu privire la critica autorilor obiecției de neconstituționalitate în sensul că introducerea lit.d) „va avea drept consecință eliminarea posibilității ca un judecător sau procuror să presteze un serviciu de instruire în cadrul acestora, în lipsa detașării”, se arată că noul art.5 alin.(1) lit.d) reglementează situația exercitării în același timp a celor două funcții — de judecător sau procuror și formator cu normă întreagă —, neimpiedicând cu nimic asupra posibilității ca judecătorul sau procurorul să presteze servicii de instruire care nu au caracter de continuitate, în cadrul programului de formare profesională continuă, așa cum se întâmplă și în prezent, aceștia fiind remunerați în funcție de numărul de ore prestate,

conform art.108 alin.(3) din Legea nr.304/2004. Există, de altfel, o reglementare distinctă în cadrul Legii nr.304/2004 a acestei situații, reglementare care se păstrează în lege.

40. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.9 [cu referire la art.7 alin.(5)—(7)] din lege, se arată că acest text respectă art.147 alin.(2) și (4) din Constituție, fiind modificat și corelat în procedura de reexaminare potrivit considerentelor Deciziei nr.45 din 30 ianuarie 2018. Deși autorii obiecției de neconstituționalitate menționează că art.I pct.9 [cu referire la art.7 alin.(5)] din lege ar fi neconstituțional, aceștia nu prezintă niciun motiv de neconstituționalitate, drept pentru care obiecția privind acest alineat se impune a fi respinsă ca inadmisibilă. Cu privire la art.I pct.9 [cu referire la art.7 alin.(6)] din lege, se arată că acesta respectă exact considerentul din paragraful 240 al Deciziei nr.45 din 30 ianuarie 2018 și dă caracter unitar reglementării, deoarece precizează instituția căreia Consiliul Suprem de Apărare al Țării trebuie să îi comunice rezultatul verificărilor.

41. În privința art.I pct.9 [cu referire la art.7 alin.(7)] din lege, se arată că excedează competențelor Curții Constituționale calificarea unui act juridic ca fiind sau nu un act administrativ. Pe de altă parte, pe fond, se arată că actul emis de Consiliul Suprem de Apărare al Țării este un act administrativ, lucru admis inclusiv prin Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018. În cazul de față, sunt îndeplinite toate acele condiții cumulative pentru ca actul ce conține „rezultatul verificărilor” să fie considerat un act administrativ, astfel: are caracter individual; Consiliul Suprem de Apărare al Țării este o „autoritate administrativă autonomă”, chiar cu rang constituțional, cu competențe în domeniul verificării veridicității declarațiilor date de judecători și procurori cu privire la calitatea acestora de ofițeri acoperiți, lucrători sau colaboratori ai serviciilor de informații; și actul emis de Consiliul Suprem de Apărare al Țării, în urma verificărilor, „dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice” atât în raport cu judecătorul sau procurorul vizat, cât și cu funcționarul care l-a emis.

42. Se mai indică faptul că situația verificărilor efectuate de către Consiliul Suprem de Apărare al Țării este similară verificărilor efectuate de Agenția Națională de Integritate, care, potrivit legii, face un raport de evaluare pe incompatibilități sau conflict de interese, ce poate fi atacat în contencios administrativ. Aceeași soluție legislativă există și în cazul verificărilor efectuate de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, ce sunt supuse, la rândul lor, căii de atac în contencios administrativ.

43. Se arată că rațiunea pentru care acest act poate fi atacat este una dublă, pe de-o parte, pentru protejarea statutului judecătorului și procurorului și, pe de altă parte, pentru protejarea dreptului persoanei la un proces echitabil. Astfel, din perspectiva judecătorului sau procurorului, instituirea unei căi de atac împotriva actului prin care se constată rezultatul verificării conferă deplină expresie dreptului său la apărare, evitând declanșarea unei acțiuni disciplinare, cu consecința eliberării sale din funcție. Cu alte cuvinte, magistratul se poate apăra înainte ca actul respectiv să fi produs efecte în ceea ce privește cariera sa, și nu doar după ce aceste efecte s-ar fi produs. Se mai arată că, dacă s-ar accepta argumentele autorilor obiecției de neconstituționalitate, în sensul că doar eliberarea din funcție ca urmare a avizului Consiliului Suprem de Apărare a Țării reprezintă actul administrativ, s-ar permite eliberarea din funcție înainte de a se verifica veridicitatea actului emis de Consiliul Suprem de Apărare al Țării, ceea ce nu poate fi acceptat. Or, potrivit prevederilor Legii nr.303/2004, eliberarea din funcție a unui judecător sau procuror se face atunci când există dovada că acesta a fost sau este lucrător sau colaborator al serviciilor de informații. Dacă nu ar exista posibilitatea contestării comunicării realizate de Consiliul Suprem de Apărare a Țării, aceasta ar însemna că actul ar putea fi contestat abia după eliberarea din funcție, când consecințele actului emis de Consiliul Suprem de Apărare a Țării se vor fi produs deja. Pe de altă parte, din perspectiva cetățeanului, interdicția stabilită prin lege judecătorilor, procurorilor, magistraților-asistenți, personalului de specialitate juridică asimilat, personalului auxiliar de specialitate și personalului conex personalului de specialitate al instanțelor judecătorești și parchetelor de a face parte din servicii de informații ca lucrători operativi, acoperiți, informatori sau colaboratori are ca rațiune garantarea unei componente a independenței justiției, ca element al dreptului la un proces echitabil. Ca atare, destinatarul acestui drept — cetățeanul ce justifică un interes — are și el calitate procesuală activă pentru a contesta veridicitatea rezultatului unei astfel de verificări, tocmai în garantarea efectivă a dreptului său fundamental la un proces echitabil.

44. Se mai susține că autorii obiecției ignoră un argument fundamental pentru necesitatea/obligativitatea acestei căi distincte de atac, și anume acela că veridicitatea, controlul unui act trebuie stabilit întotdeauna în contradictoriu cu emitentul său. Această obligativitate se impune cu atât mai mult cu cât, în lipsa acestei căi de atac și a verificării actelor în cadrul altor proceduri, așa cum se susține prin sesizare, emitentul actului ar fi lipsit complet de dreptul său la apărare, deși textul legal prevede în mod expres că răspunsul eronat se pedepsește conform legii. În concluzie, se apreciază că art.I pct.9 [cu referire la art.7 alin.(7)] din lege nu încalcă art.1 alin.(5), art.119 și art.147 alin.(4) din Constituție.

45. Cu privire la criticile de neconstituționalitate ale art.I pct.9 [cu referire la art.7 alin.(7)] din lege,

din perspectiva exigențelor de calitate a legii, întrucât nu stabilește instanța competentă să judece o astfel de contestație împotriva actului Consiliului Suprem de Apărare a Țării, se arată că, din modul de redactare a textului, rezultă că instanța la care poate fi contestat actul respectiv este cea de contencios administrativ, motiv pentru care nu este încălcat art.126 alin.(2) din Constituție. Cu privire la criticile de neconstituționalitate referitoare la faptul că autoritatea de lucru judecat ar conferi caracter definitiv verificării efectuate de Consiliul Suprem de Apărare a Țării, blocând în acest mod efectuarea de către Consiliul Superior al Magistraturii a unui control efectiv sub acest aspect, se arată că legiuitorul a complinit lacuna din propunerea de modificare inițială, instituind un drept de acces la instanță, pentru persoana ce prezintă un interes legitim, distinct pentru contestarea rezultatului verificărilor. Punerea în acord a textului legal cu decizia Curții impunea așadar condiția unui control efectiv al rezultatului verificărilor efectuate de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării, iar acest mod se putea face, teoretic, în două variante: fie prin verificarea sa pe cale incidentală, în cadrul acțiunii disciplinare, fie prin verificarea sa pe calea unei acțiuni separate. Așadar, dacă cetățeanul are indicii/dovezi din care să rezulte că răspunsul Consiliului Suprem de Apărare a Țării este eronat, acesta trebuie să-și poată exercita dreptul de a contesta respectivul răspuns. Or, prin criticile aduse se neagă însăși dreptul de acces la justiție al cetățeanului, adică exact al celui ce este titularul dreptului, recunoscând acest drept doar judecătorului și procurorului; astfel s-ar ajunge la situația în care independența justiției ar deveni un privilegiu al magistraților, contrar naturii sale de drept fundamental al cetățenilor.

46. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.9 [cu referire la art.7 alin.(9)] din lege, se arată că, prin Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, Curtea a realizat o distincție clară și neechivocă între procedurile judiciare propriu-zise și actele administrative extrajudiciare care privesc desfășurarea procedurilor judiciare, distincția fiind preluată întocmai de legiuitor. Or, autorii criticii ignoră tocmai dezlegările date de Curtea Constituțională, întregul lor raționament bazându-se pe confuzia dintre „proceduri judiciare” și „acte administrative extrajudiciare care privesc procedurile judiciare”. Se subliniază că toate informațiile ce vizează sau afectează administrarea justiției sunt și trebuie să fie informații de interes public la care accesul trebuie să fie garantat. În acest mod s-a dat substanță principiului constituțional prevăzut la art.124 alin.(1), potrivit căruia *„justiția se înfăptuiește în numele legii”*, adică în numele și strict în temeiul unor norme juridice care nu pot fi decât publice. Prin textul adoptat legiuitorul a înțeles să prevadă în mod explicit că toate *„actele administrative extrajudiciare emise sau încheiate de către sau între autoritățile publice care privesc sau afectează desfășurarea procedurilor judiciare”* sunt informații de interes public la care accesul este garantat, iar acest lucru nu poate fi eludat prin emiterea unor acte administrative infralegale sau protocoale de colaborare clasificate, care să excludă de la accesul cetățenilor informații ce privesc liberul lor acces la justiție și dreptul la un proces echitabil. Se mai susține că realitatea recentă a confirmat necesitatea acestei prevederi, dat fiind că, prin intermediul unor protocoale clasificate ca „secret de stat”, au fost adoptate norme paralele de procedură penală, ce au fost aplicate în procese penale, fără ca părțile să aibă cunoștința de existența lor.

47. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.18 (în varianta supusă anterior controlului de constituționalitate) din lege referitor la art.16 alin.(3¹) din Legea nr.303/2004, se arată că textul atacat nu aduce nicio modificare de substanță proiectului inițial, din contră, legiuitorul a acționat exact potrivit Deciziei nr.45 din 30 ianuarie 2018, pentru a face textul clar și previzibil.

48. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.29 [cu referire la art.19 alin.(6)] din lege, se arată că, deși alin.(6) al art.19 nu a fost considerat neconstituțional, obligația membrilor comisiei speciale comune a fost aceea de a pune în concordanță toate textele care au legătură între ele și care pot afecta legea. Astfel, cu privire la comisiile de evaluare psihologică și comisiile pentru contestația calificativului s-a realizat preluarea de la cele două secții ale Consiliului Superior al Magistraturii și transferul acestora la Plen pentru a exista aceleași evaluări și proceduri de contestare atât pentru judecători, cât și pentru procurori. Ca atare, se arată că reglementarea nu este una de substanță, nu schimbă pe fond sensul unor texte ce nu au făcut obiectul controlului anterior al Curții Constituționale, astfel încât nu sunt depășite limitele reexaminării.

49. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.42 [cu referire la art.30], pct.43 [cu referire la art.31 alin.(3)], pct.55 [cu referire la art.40 alin.(1)], pct.62 [cu referire la eliminarea art.46¹ alin.(2) din Legea nr.303/2004, în varianta supusă anterior controlului de constituționalitate], pct.74 [cu referire la eliminarea art.50 alin.(6) din Legea nr.303/2004, prevăzut în varianta supusă anterior controlului de constituționalitate], se arată, în esență, că aceste texte au fost adoptate pentru eliminarea paralelismelor, chiar și în cazul articolelor ce nu au fost supuse controlului de constituționalitate, ceea ce denotă că în procedura de reexaminare au fost respectate limitele trasate de Curtea Constituțională, nefiind vorba de modificări de substanță. Mai mult, se arată că aceste modificări sunt obligatorii pentru a se respecta normele de tehnică legislativă, ce impun eliminarea paralelismelor legislative.

50. Cu referire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.78 [cu referire la art.52 alin.(1)] din

lege, se arată că, încă de la începutul dezbaterilor în Comisia specială comună, s-a convenit ca cele două secții ale Consiliului Superior al Magistraturii, respectiv Secția pentru judecători și Secția pentru procurori, să preia în exclusivitate ca atribuții cariera judecătorului și a procurorului separat. În aceste condiții, textele în vigoare din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor au fost modificate în așa fel încât de la momentul începerii carierei judecătorului/procurorului și până la eliberarea din funcție, fiecare secție să decidă, în mod corespunzător, cu privire la: concursuri, promovare, sancționare. Se susține că acest punct de vedere a fost acceptat de Curtea Constituțională, care nu a extins controlul de constituționalitate la textele privind atribuțiile celor două secții. Se arată că, deși textul nu a fost supus controlului de constituționalitate punctual, în mod normal toate textele din Legea nr.303/2004 cu referire la cariera judecătorilor și procurorilor urmau să fie modificate potrivit principiului adoptat de separare a carierelor. Ca atare, modificarea a fost necesară în procesul de corelare a textelor din proiect, pentru a păstra caracterul unitar al acestora, nefiind vorba de o modificare de substanță, care să încalce limitele reexaminării. Se apreciază că textul modificator nu încalcă nici prevederile art.125 din Constituție, având în vedere că, potrivit alin.(2), cariera judecătorilor și a procurorilor se stabilește în condițiile legii organice. Mai mult, se arată că această modificare privește procedura de numire la Înalta Curte de Casație și Justiție, fiind absolut legitim și constituțional ca această prerogativă să aparțină Secției de judecători din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii. Această modificare se impune cu atât mai mult cu cât promovarea procurorilor la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este de competența Secției pentru procurori, astfel încât, pentru a se respecta caracterul unitar al legiferării, se impunea această modificare a textului atacat.

51. Cu privire la art.I pct.88 [cu referire la art.53 alin.(1) și la eliminarea alin.(9) și (10)] din lege, se apreciază că sunt valabile, de asemenea, considerentele anterior menționate, subliniindu-se că modificarea art.53 alin.(1) a fost determinată și de constatările cuprinse în Decizia Curții Constituționale nr.45 din 30 ianuarie 2018 cu referire la eliminarea Președintelui României din procedura de numire a președintelui și vicepreședinților Înaltei Curți de Casație și Justiție; totodată, alin.(9) și (10) ale art.53 au fost eliminate și conținutul acestor texte a fost introdus în alin.(1) din rațiuni de tehnică legislativă.

52. Cu privire la art.I pct.94 [cu referire la abrogarea art.56] din lege, se arată că art.56 se suprapunea cu noua prevedere a art.51 alin.(1), care acoperă și situația reglementată de art.56, chiar dacă nu există o identitate între instanțele unde sunt ocupate funcțiile de conducere. Prin urmare, se susține că singura condiție cerută judecătorilor sau procurorilor pentru a ocupa, la încetarea funcției, o altă funcție de conducere la aceeași instanță sau parchet sau să revină în funcții de execuție la instanțele sau parchetele pe care le-au condus sau de unde provin este ca această funcție de conducere/ execuție să fi fost ocupată de judecători sau procurori, indiferent de instanța sau parchetul la care au funcționat.

53. Cu privire la art.I pct.99 [cu referire la art.58 alin.(1²)] din lege, se arată că modificarea operată se încadrează în considerentele Deciziei nr.45 din 30 ianuarie 2018, paragraful 173. Procedura referitoare la posturile vacante, eliberarea din funcție, ocuparea în cazul rezervării postului este reglementată în art.134¹ din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, motiv pentru care reluarea procedurii respective în Legea nr.303/2004 ar fi generat o excepție de neconstituționalitate. Textul anterferit prevede situația vacantării din alte cauze, pe o perioadă mai mare de un an, în care se include și situația din textul atacat, astfel încât reluarea sa în cadrul unui nou text ar fi fost neconstituțională. Se mai subliniază că soluția legislativă cuprinsă la art.58 alin.(1²) este clară, precisă, fiind evident faptul că nu încalcă principiul respectării obligatorii a legilor prevăzut de art.1 alin.(5) din Legea fundamentală.

54. Cu privire la art.I pct.110 [cu referire la art.62 alin.(3)] din lege, se arată că prin modificarea adoptată de Parlament nu s-au încălcat prevederile art.147 alin.(2) din Constituție, ci s-au respectat prevederile art.41 privind dreptul la muncă, art.45 privind libertatea economică și ale art.47 alin.(1) privind nivelul de trai. Se arată că, din analiza textului, motivele suspendării sunt determinate de existența unor cercetări penale sau cauze aflate pe rolul instanțelor în care judecătorul sau procurorul este suspendat din funcție, precum și de situațiile ivite ca urmare a aplicării unor sancțiuni disciplinare. Există posibilitatea, pe care parlamentarii au avut-o în vedere, ca perioada suspendării să fie îndelungată, astfel încât în acest timp judecătorul sau procurorul să fie lipsit de orice fel de posibilitate de a dobândi venituri. În perioada suspendării, judecătorul sau procurorul nu poate îndeplini activități ale funcțiilor respective, putând, în schimb, să exercite alte funcții care să îi poată asigura un nivel de trai. Nu se contestă faptul că la încetarea perioadei de suspendare, atunci când există această posibilitate, judecătorul sau procurorul poate reveni în funcția deținută anterior suspendării. A forța judecătorul sau procurorul ca pe perioada suspendării să demisioneze este neconstituțional, pentru că se încalcă drepturile acestuia, fiind, astfel, silit să renunțe la demnitatea sa. Pe de altă parte, se arată că autorii obiecției de neconstituționalitate extind nepermis considerentele Curții Constituționale la alte situații decât cele avute în vedere de aceasta. Curtea, în Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, se referă la o situație particulară, aceea în care suspendarea din funcție este solicitată de magistrat. Or, în această situație, Curtea a reținut că mecanismul reglementat poate fi folosit pentru a eluda regimul interdicțiilor

și incompatibilităților pe perioada suspendării, fapt ce nu poate fi admis. Se mai arată că, în mod evident, acest raționament nu este valabil pentru situațiile în care suspendarea nu este generată de voința magistratului, ci de un factor exterior acestuia, astfel încât nu se pune problema eludării incompatibilităților prin mecanismul suspendării.

55. Cu privire la art.I pct.135 [cu referire la art.75 alin.(2)] din lege, se arată că acesta este de fapt o reluare a textului care deja a fost adoptat, dar pentru o mai bună claritate s-a considerat necesară reformularea sa. În cadrul procedurii de reexaminare, respectând regulile de tehnică legislativă, textul a fost modificat astfel încât fiecare nou alineat sau literă să corespundă unei ipoteze juridice, la care să se poată face referință mai ușor ulterior. Cu privire la introducerea avizului conform al fiecărei secții pentru sesizările vizând apărarea independenței autorității judecătorești în ansamblu, se arată că aceasta a fost necesară pentru a se asigura caracterul unitar al legii din perspectiva separării carierelor, principiu legiferat ca atare în mod distinct în partea introductivă a Legii nr.303/2004. Se arată că unul dintre obiectivele modificărilor aduse legilor justiției este separarea profesiei de judecător de cea de procuror, stabilită prin lege organică. În aceste condiții, în mod corect, fiecare secție are drepturi și obligații clar delimitate, care nu contravin dispozițiilor art.133 din Legea fundamentală, Consiliul Superior al Magistraturii fiind garantul independenței justiției. Se susține că, prin introducerea avizului conform al fiecărei secții, nu se restrânge dreptul Plenului, ci se concretizează obligativitatea respectării hotărârilor adoptate de către secții cu privire la judecători sau procurori. În situația în care avizul secției nu ar fi conform, ar putea exista, la momentul adoptării în Plen, hotărâri potrivnice judecătorilor sau procurorilor pe care secțiile nu le-au acceptat. Exemplificativă este situația în care o hotărâre a Secției pentru procurori (care are o componență de 5 procurori) este supusă avizului Plenului, acesta fiind compus din 9 judecători, 2 reprezentanți ai societății civile și 5 procurori. În concluzie, se menționează că art.75 este redactat într-o formă clară și fără echivoc și nu contravine dispozițiilor constituționale prevăzute de art.1 alin.(5).

56. Cu privire la art.I pct.152 [cu referire la art.96 alin.(3), (4), (7), (8) și (11)] din lege, se arată că termenii și raționamentul definiției erorii judiciare sunt preluați integral din considerentele Deciziei nr.45 din 30 ianuarie 2018, prin urmare, nu se poate susține că soluțiile ar fi neclare sau echivoce. Se mai arată că art.96 alin.(3) lit.b) prevede atât situațiile generatoare de erori judiciare cauzate de judecători, cât și de procurori, dacă produc o vătămare de o anumite intensitate, implementând paragraful 217 din Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018. Astfel, din textul definiției erorii judiciare de la alin.(3), rezultă clar că eroarea se produce în cursul procedurilor judiciare, nefiind condiționată de culpa magistratului. În acord însă cu considerentele Deciziei nr.45 din 30 ianuarie 2018, legiuitorul a ales o definiție a erorii judiciare în care sunt precizate condițiile ce trebuie îndeplinite pentru a fi în prezența unei erori judiciare, văzute distinct de o greșeală de judecată. Art.96 alin.(4) introduce modificări privind aplicabilitatea dispozițiilor din Codul civil și Codul de procedură civilă, precum și cele din Codul de procedură penală. Această precizare era necesară fiind vorba de o răspundere civilă care nu se suprapune cu răspunderea penală și disciplinară pentru care însă, din punct de vedere procedural, sunt necesar a fi aplicate dispozițiile celor două coduri. Răspunderea civilă nu poate fi în afara prevederilor Codului civil și ale Codului de procedură civilă și, prin urmare, în mod corect, s-a modificat alin.(4). Este adevărat că normele de procedură penală se aplică în situația în care există o tragere la răspundere penală, dar menționarea lor în cuprinsul alin.(4) are ca scop obținerea unei delimitări între cele două tipuri de răspundere, civilă și penală. Prin reglementarea inclusă în alin.(4), această situație este rezolvată pentru viitor, pentru că definiția generală dată de art.96 este definiția-cadru, ce poate fi însă completată prin norme speciale incluse în codurile de procedură penală sau civilă, după caz. Această soluție corespunde Deciziei nr.45 din 30 ianuarie 2018, paragraful 213. Trimiterea la cele două coduri era necesară și pentru a permite repararea erorilor judiciare și în alte situații speciale, definite ca atare de codurile de procedură civilă sau penală, în condițiile în care acest text nu poate acoperi toate situațiile specifice în care se impune repararea erorii — cum ar fi situația în care o eroare judiciară este determinată de încălcarea dreptului Uniunii Europene, unde condițiile sunt speciale și obligatorii, fiind stabilite de jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

57. Cu privire la modificarea operată asupra art.96 alin.(7), se arată că trimiterea la art.74¹ din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii a fost realizată din rațiuni de tehnică legislativă. Cu privire la modificarea operată asupra art.96 alin.(8), pentru respectarea prevederilor art.147 alin.(1) din Constituție, s-a introdus în Legea nr.317/2004 obligația Inspecției Judiciare, formată din judecători și procurori, de a întocmi un raport pe care să îl înainteze Ministerului Finanțelor Publice, acesta urmând să aprecieze dacă introduce sau nu o acțiune în regres. Soluția este una perfect constituțională, pentru că îmbină cele două deziderate cerute de considerentele precizate: pe de-o parte, evită arbitrarul în evaluarea deciziei de a se introduce acțiunea în regres, deoarece această decizie are la bază un raport al Inspecției Judiciare, care conține suficiente elemente care să permită luarea unei decizii în cunoștință de cauză, și, în același timp, lasă statului puterea de a evalua și a decide exercitarea acțiunii în regres,

ca unic titular al acesteia, conform dispozițiilor constituționale. Astfel, pentru a preîntâmpina situația în care funcționarii Ministerului Finanțelor Publice ar evita să promoveze acțiuni în regres de frica eșecului sau de teamă că pot fi acuzați de presiuni asupra judecătorilor, precum și pentru a evita un arbitrar până la urmă — împotriva unor magistrați s-ar exercita regresul, împotriva altora nu, fără analize pertinente —, soluția legislativă a fost aceea de a introduce un raport consultativ întocmit de Inspekția Judiciară, care să ajute funcționarii Ministerului Finanțelor Publice în luarea deciziei pentru acțiunea în regres. Așadar, nu Inspekția Judiciară decide dacă s-a comis eroarea cu gravă neglijență, ci doar verifică dacă există indicii în acest sens, decizia finală fiind a Ministerului Finanțelor Publice. Soluția adoptată respectă și dezideratul de a lăsa opțiunea Ministerului Finanțelor Publice de a introduce acțiunea în regres împotriva judecătorului sau procurorului, în situația în care apreciază că acesta a acționat cu rea-credință sau gravă neglijență. Sarcina probei va fi în seama statului, așa că Ministerul Finanțelor Publice — și nu Inspekția Judiciară — va trebui să demonstreze în cadrul acțiunii în regres că judecătorul sau procurorul a acționat cu rea-credință sau gravă neglijență. Această soluție exclude și stabilirea unei căi de atac distincte împotriva raportului efectuat de Inspekția Judiciară. Așa cum s-a arătat, acesta are un rol consultativ, menit să ofere Ministerului Finanțelor Publice suficiente elemente care să permită o evaluare proprie efectivă. Dacă acest raport ar fi supus distinct cenzurii instanței, acesta și-ar schimba caracterul din consultativ în obligatoriu, stabilind cu autoritate de lucru judecat reaua-credință sau grava neglijență a judecătorului sau procurorului, înainte de a fi supus evaluării Ministerului Finanțelor Publice și excluzând ulterior opțiunea acestuia, din moment ce hotărârea este opozabilă și acestuia.

58. Cu privire la soluția legislativă cuprinsă în art.96 alin.(11), se arată că, în urma modificărilor realizate în domeniul răspunderii patrimoniale a magistraților, Parlamentul a considerat că se impune un nou atribut al Consiliului Superior al Magistraturii, stabilit prin legea sa organică, care să aplice procedura privind asigurarea profesională obligatorie a judecătorilor și procurorilor. Ceea ce s-a urmărit prin alin.(11) al art.96 a fost, pe de-o parte, adoptarea unei măsuri suplimentare de protecție a judecătorilor sau procurorilor, iar, pe de altă parte, obligația Consiliului Superior al Magistraturii, în calitate de garant al independenței justiției, de a stabili condițiile privind asigurarea profesională obligatorie de același fel pentru toți judecătorii și procurorii.

59. Cu privire la revenirea la art.99¹ din forma în vigoare a legii, se arată că definiția inițială din proiectul de lege a relei-credințe și a gravei neglijențe a fost constatată ca fiind neconstituțională, astfel încât a revenit legiuitorului obligația de a pune în acord proiectul cu decizia Curții. Ca atare, în urma lecturării considerentelor deciziei, a fost votată revenirea la soluția din textul în vigoare, renunțându-se la modificarea definițiilor. Punerea în acord a unui text constatat neconstituțional cu decizia Curții poate fi făcută în două modalități: prin renunțarea la textul declarat neconstituțional sau prin modificarea lui, astfel încât să corespundă exigențelor arătate de Curte; în cazul de față, se arată că Parlamentul a optat pentru prima variantă.

60. **Președintele Senatului** apreciază că obiecția de neconstituționalitate formulată este inadmisibilă, întrucât nu întrunește condițiile de admisibilitate prevăzute în art.146 lit.a) teza întâi din Constituție. Textul constituțional menționat se referă strict la examinarea constituționalității legilor adoptate de Parlament înainte de adoptarea acestora. Este adevărat că legea criticată nu este încă promulgată de Președintele României, dar s-a parcurs deja o procedură de control al constituționalității acesteia, finalizată prin Decizia Curții Constituționale nr.45 din 30 ianuarie 2018. În urma verificării constituționalității legii criticate, instanța de contencios constituțional a constatat anterior că unele prevederi ale acesteia nu erau conforme dispozițiilor constituționale. În consecință, în cele două Camere legislative a fost parcursă procedura reexaminării legii. După reexaminare, aceeași lege face obiectul unei noi sesizări la Curtea Constituțională, deși o asemenea procedură nu este reglementată nici în Constituție, nici în Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

61. Prin urmare, se apreciază că, în realitate, Curtea Constituțională nu urmează să se pronunțe asupra unei legi noi, adoptate de Parlament, așa cum greșit pretind semnatarii sesizării, ci asupra aceleiași legi supuse anterior controlului de constituționalitate. Or, Curtea Constituțională nu poate să verifice de două ori constituționalitatea aceleiași legi din inițiativa aceluiași titular al dreptului de sesizare. Numai Președintele României mai are dreptul, potrivit art.146 lit.a) teza întâi din Constituție, să sesizeze Curtea Constituțională în termenul de 10 zile prevăzut în art.77 alin.(3) din Constituție.

62. **Guvernul** nu a comunicat punctul său de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate.

63. Pe rolul Curții Constituționale se află și obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, obiecție formulată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiile Unite.

64. Curtea Constituțională a fost sesizată, prin Hotărârea nr.1 din 29 martie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiile Unite, cu obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, care a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.2.448 din 30 martie 2018 și constituie obiectul

Dosarul nr.462A/2018.

65. **În motivarea obiecției de neconstituționalitate**, se arată că art.I pct.57 [cu referire la art.42¹ alin.(2)] din legea criticată încalcă prevederile constituționale ale art.1 alin.(5), art.41 alin.(1) și art.125, în sensul că noțiunea de „inapt”, care nu este definită în contextul unei evaluări specifice activității desfășurate de judecător sau procuror, ar putea afecta nu doar dreptul la exercitarea funcției de judecător sau procuror, ci însăși exercitarea dreptului la muncă, în sens larg, corespunzător pregătirii profesionale a acestuia.

66. Se mai arată că legea organică nu reglementează procedura care conduce la declararea ca „inapt” a magistratului, cu posibila consecință a excluderii din magistratură, lăsând, însă, la dispoziția organului administrativ (Consiliul Superior al Magistraturii) să hotărască normele incidente, deși, conform principiului simetriei, atât procedura de numire în funcția de judecător sau procuror, cât și cea prin care se poate ajunge la pierderea acestei calități în condițiile în care s-a constatat că magistratul este inapt trebuie stabilite prin acte normative cu aceeași forță juridică, iar nu printr-o normă inferioară, precum în cazul de față. În acest sens, este invocată jurisprudența Curții Constituționale, respectiv Decizia nr.196 din 4 aprilie 2013 și Decizia nr.244 din 19 aprilie 2016. În concluzie, prevederile art.42¹ alin.(3), făcând trimitere la actele administrative inferioare legii, în absența unor norme cu forță juridică a legii organice, contravin dispozițiilor art.73 alin.(3) lit.I) din Constituție.

67. Cu privire la dispozițiile art.I pct.152 [cu referire la art.96 alin.(3) și alin.(8) teza întâi] din lege, se arată că sunt contrare art.1 alin.(5) din Constituție, având un conținut neclar și confuz. Aceste dispoziții legale, instituind în sarcina magistraților o răspundere materială, excedează și derogă de la art.52 alin.(3) din Constituție, care asigură un echilibru perfect între necesitatea asigurării cadrului legal și instituțional al funcționării unei justiții independente și drepturile persoanei care a avut de suferit în urma săvârșirii unei erori judiciare. Se apreciază că sintagmele „*încălcarea drepturilor fundamentale absolute*” și „*drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei*”, ce au fost raportate din perspectiva tehnicii legislative folosite la noțiunea de eroare judiciară, sunt de natură a crea confuzii cu privire la sfera examinării acestora în condițiile unei situații concrete, fiind, în același timp, lipsite de previzibilitate. De asemenea, sintagma „*s-a soluționat o situație litigioasă contrar realității faptice sau juridice*” echivalează cu repunerea în discuție a chestiunilor de fapt sau de drept tranșate definitiv în procedura reparării pagubei. Se concluzionează, pe cale de consecință, în sensul că nu s-a respectat Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, care a precizat în mod expres și clar criteriile de definire a erorii judiciare. Cu alte cuvinte, prin formularea adoptată, legiuitorul a realizat o translație a considerentelor cuprinse în decizia Curții Constituționale, omițând să reglementeze condițiile dispuse de instanța constituțională, accentuând și mai mult neclaritatea legii, prin caracterul evaziv și imprevizibil al următoarelor formulări: „*în mod vădit, incontestabil*”, „*s-a soluționat o situație litigioasă*”, „*neregularitate în modul de desfășurare a procedurilor judiciare*” sau „*vătămare gravă*”.

68. Se mai arată că dispozițiile legale care reglementează exercitarea acțiunii în regres introduc un criteriu extrinsec și un dublu standard de apreciere din partea unei instituții exterioare puterii judecătorești, cum este Ministerul Finanțelor Publice, care prin această evaluare proprie aduce atingere independenței sistemului judiciar, întrucât aceasta se adaugă evaluării făcute de Inspekția Judiciară, singurul organ cu atribuții de verificare independentă asupra răspunderii magistraților. Spre deosebire de verificarea Inspekției Judiciare, care are valoare consultativă, în cazul evaluării Ministerului Finanțelor Publice nu există nicio minimă prevedere cu privire la criterii, titulari concreți, procedură, ceea ce duce la dublarea competențelor instituțiilor implicate în procedura răspunderii. Caracterul imprevizibil al textului criticat se susține și prin atribuirea unui rol consultativ evaluării Inspekției Judiciare, în raport cu evaluarea unei entități dintr-o altă autoritate, respectiv autoritatea executivă, căreia i se conferă caracter decisiv.

69. În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și exprima punctele lor de vedere.

70. **Președintele Camerei Deputaților** apreciază că obiecția de neconstituționalitate formulată este neîntemeiată.

71. Cu privire la criticile de neconstituționalitate care privesc art.I pct.57 [cu referire la art.42¹ alin.(2)] din lege, se arată că acesta este un text care nu a fost atacat în prima fază la Curtea Constituțională și asupra căruia nici Curtea nu și-a extins controlul de constituționalitate, prin urmare, este implicit conform cu prevederile Legii fundamentale (în speță, art.42¹ din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor nu a fost contestat la Curte în prima etapă și, drept urmare, nu a fost supus reexaminării). Pe fond, se arată că textul criticat este constituțional.

72. Cu privire la criticile de neconstituționalitate care privesc art.I pct.152 [cu referire la art.96 alin.(3) și alin.(8) teza întâi] din lege, se arată că acestea sunt neîntemeiate, invocându-se atât jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, cât și Decizia Curții Constituționale nr.45 din 30 ianuarie 2018.

73. **Președintele Senatului** apreciază că obiecția de neconstituționalitate formulată este inadmisibilă, întrucât nu întrunește condițiile de admisibilitate prevăzute în art.146 lit.a) teza întâi din Constituție. Textul constituțional menționat se referă strict la examinarea constituționalității legilor adoptate de Parlament înainte de adoptarea acestora. Este adevărat că legea criticată nu este încă promulgată de Președintele României, dar s-a parcurs deja o procedură de control al constituționalității acesteia, finalizată prin Decizia Curții Constituționale nr.45 din 30 ianuarie 2018. În urma verificării constituționalității legii criticate, instanța de contencios constituțional a constatat anterior că unele prevederi ale acesteia nu erau conforme dispozițiilor constituționale. În consecință, în cele două Camere legislative a fost parcursă procedura reexaminării legii. După reexaminare, aceeași lege face obiectul unei noi sesizări la Curtea Constituțională, deși o asemenea procedură nu este reglementată nici în Constituție, nici în Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

74. Prin urmare, se apreciază că, în realitate, Curtea Constituțională nu urmează să se pronunțe asupra unei legi noi, adoptate de Parlament, așa cum greșit pretind semnatarii sesizării, ci asupra aceleiași legi supuse anterior controlului de constituționalitate. Or, Curtea Constituțională nu poate să verifice de două ori constituționalitatea aceleiași legi din inițiativa aceluiași titular al dreptului de sesizare. Numai Președintele României mai are dreptul, potrivit art.146 lit.a) teza întâi din Constituție, să sesizeze Curtea Constituțională în termenul de 10 zile prevăzut în art.77 alin.(3) din Constituție.

75. **Guvernul** nu a comunicat punctul său de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate.

76. Curtea, având în vedere obiectul sesizărilor de neconstituționalitate, în temeiul art.139 din Codul de procedură civilă coroborat cu art.14 din Legea nr.47/1992, a dispus conexarea Dosarului nr.462A/2018 la Dosarul nr.461A/2018, care este primul înregistrat.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctele de vedere ale președinților Camerei Deputaților și Senatului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

77. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.a) din Constituție, precum și ale art.1, art.10, art.15 și art.18 din Legea nr.47/1992, republicată, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

78. **Obiectul controlului de constituționalitate**, astfel cum a fost formulat, îl constituie dispozițiile Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor. În realitate, criticile punctuale vizează art.I pct.7 [cu referire la art.5 alin.(1) lit.a)—d)]; pct.9 [cu referire la art.7 alin.(1)—(7) și (9)]; pct.29 [cu referire la art.19 alin.(6)]; pct.40 [cu referire la eliminarea art.28 alin.(4)]; pct.42 [cu referire la art.30]; pct.43 [cu referire la art.31 alin.(3)]; pct.55 [cu referire la art.40 alin.(1)]; art.I pct.57 [cu referire la art.42¹ alin.(2)]; pct.62 [cu referire la eliminarea art.46¹ alin.(2)]; pct.74 [cu referire la eliminarea art.50 alin.(6)]; pct.78 [cu referire la art.52 alin.(1)]; pct.88 [cu referire la art.53 alin.(1) și la eliminarea art.53 alin.(9) și (10)]; pct.94 [cu referire la art.56]; pct.99 [cu referire la art.58 alin.(1²)]; pct.110 [cu referire la art.62 alin.(3)]; pct.135 [cu referire la art.75 alin.(2)] și pct.152 [cu referire la art.96 alin.(3), (4), (7), alin.(8) teza întâi și alin.(11) teza întâi] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor. De asemenea, obiect al controlului îl constituie legea în ansamblul său, din perspectiva criticilor de neconstituționalitate extrinsecă, precum și prin raportare la art.147 alin.(2) din Constituție în ceea ce privește eliminarea fostului art.I pct.18 [cu referire la art.16 alin.(3¹) în forma existentă anterior pronunțării Deciziei nr.45 din 30 ianuarie 2018]. Prin urmare, textele legale criticate în mod punctual au următorul cuprins:

— Art.I pct.7 [cu referire la art.5 alin.(1) lit.a)—d)]: „(1) *Funcțiile de judecător, procuror, magistrat-asistent și asistent judiciar sunt incompatibile cu orice alte funcții publice sau private, cu excepția:*

a) *funcțiilor didactice din învățământul superior, așa cum acestea sunt definite de legislația în vigoare;*
b) *funcțiilor din structurile autorității judecătorești, Consiliului Superior al Magistraturii, Inspecției Judiciare, Institutului Național al Magistraturii și Școlii Naționale de Grefieri;*

c) *funcțiilor din cadrul Ministerului Justiției sau unităților subordonate acestuia;*

d) *funcțiile prevăzute la lit.b) și c) pot fi ocupate doar prin detașare”.*

— Art.I pct.9 [cu referire la art.7 alin.(1)—(7) și (9)]: (1) *Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți, personalul de specialitate juridică asimilat acestora, personalul auxiliar de specialitate și personalul conex personalului de specialitate al instanțelor judecătorești și parchetelor nu pot fi lucrători operativi, inclusiv acoperiți, informatori sau colaboratori ai vreunui serviciu de informații.*

(2) *Încălcarea dispozițiilor alin.(1) conduce la eliberarea din funcția deținută, inclusiv cea de judecător sau procuror.*

(3) *Persoanele prevăzute la alin.(1) completează anual o declarație olografă pe propria răspundere, potrivit legii penale, din care să rezulte că nu au fost și nu sunt lucrători operativi, inclusiv acoperiți, informatori sau colaboratori ai niciunui serviciu de informații. Declarațiile se depun și se arhivează la*

compartimentul de resurse umane.

(4) Serviciilor de informații le este interzis să rcoleze persoanele prevăzute la alin.(1) ca lucrători operativi, inclusiv acoperiți, informatori sau colaboratori. Încălcarea acestei interdicții este infracțiune împotriva independenței justiției și se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani. În cazul în care infracțiunea este comisă de un ofițer cu funcții de conducere sau la instigarea acestuia, limitele pedepsei se majorează cu jumătate. Tentativa se pedepsește.

(5) Verificarea veridicității datelor din declarațiile prevăzute la alin.(2) se face individual pentru fiecare declarație de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării anual, din oficiu, sau ori de câte ori este sesizat de Ministerul Justiției, Secția pentru judecători sau Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, judecătorul sau procurorul vizat.

(6) Rezultatul verificărilor se comunică din oficiu Consiliului Superior al Magistraturii, judecătorului sau procurorului vizat, precum și, la cerere oricărei persoane.

(7) Actul Consiliului Suprem de Apărare a Țării prevăzut la alin.(6) poate fi contestat în instanță de către orice persoană care justifică un interes legitim, conform Legii contenciosului administrativ nr.554/2004, cu modificările și completările ulterioare. Dispozițiile prevăzute la art.7 din Legea nr.554/2004, cu modificările și completările ulterioare, nu sunt aplicabile. [...]

(9) Informațiile care privesc statutul judecătorilor și procurorilor, organizarea judiciară, organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, cooperarea instituțională între instanțe și parchete, pe de o parte, și orice autoritate publică, pe de altă parte, precum și actele administrative extrajudiciare emise sau încheiate de către sau între autoritățile publice care privesc sau afectează desfășurarea procedurilor judiciare, prin derogare de la prevederile art. 12 din Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, constituie informații de interes public, la care accesul liber este garantat”.

— Art.I pct.29 [cu referire la art.19 alin.(6)]: „(6) Componenta comisiilor prevăzute de alin.(3) și (4) va fi stabilită de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, după caz”.

— Art.I pct.42 [cu referire la art.30]: „Articolul 30 se abrogă”.

— Art.I pct.43 [cu referire la art.31 alin.(3)]: „(3) Președintele României nu poate refuza numirea în funcție a judecătorilor și procurorilor prevăzuți la alin.(1)”.

— Art.I pct.57 [cu referire la art.42¹ alin.(2)]: „Dacă în urma evaluării psihologice, judecătorul, procurorul, magistratul-asistent sau personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor primește calificativul «inapt», acesta este obligat să urmeze un program de consiliere psihologică cu o durată de cel mult 6 luni, urmând ca judecătorul sau procurorul să fie supus unei noi evaluări”.

— Art.I pct.78 [cu referire la art.52 alin.(1)]: „(1) Promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție se face numai prin concurs organizat ori de câte ori este necesar, în limita posturilor vacante, de către Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, prin Institutul Național al Magistraturii”.

— Art.I pct.88 [cu referire la art.53 alin.(1)]: „(1) Președintele, vicepreședinții și președinții de Secție ai Înaltei Curți de Casație și Justiție sunt numiți de către Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, dintre judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție care au funcționat la această instanță cel puțin 2 ani și care nu au fost sancționați disciplinar în ultimii 3 ani”.

— Art.I pct.94 [cu referire la art.56]: „Articolul 56 se abrogă”.

— Art.I pct.99 [cu referire la art.58 alin.(1²)]: „(1²) În cazul în care judecătorul sau procurorul își manifestă opțiunea de a exercita o funcție la instituții ale Uniunii Europene sau organizații internaționale, acesta este eliberat din funcția de judecător sau procuror cu rezervarea postului”.

— Art.I pct.110 [cu referire la art.62 alin.(3)]: „(3) În perioada suspendării din funcție dispuse în temeiul alin.(1) lit.a)—a²) și lit.c)—e) și alin.(1¹), judecătorului și procurorului nu îi sunt aplicabile dispozițiile referitoare la interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute la art.5 și art.8 și nu i se plătesc drepturile salariale, dar i se plătesc asigurările sociale de sănătate. Această perioadă nu constituie vechime în muncă și în magistratură”.

— Art.I pct.135 [cu referire la art.75 alin.(2)]: „(2) Sesizările privind apărarea independenței autorității judecătorești în ansamblul său se soluționează, la cerere sau din oficiu, de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, cu avizul conform al fiecărei secții”.

— Art.I pct.152 [cu referire la art.96 alin.(3), (4), (7), alin.(8) teza întâi și alin.(11) teza întâi]: „(3) Există eroare judiciară atunci când, în cadrul procedurilor judiciare:

a) s-au încălcat norme de drept material sau procesual, fapt ce a condus la încălcarea drepturilor fundamentale absolute ale persoanei;

b) prin încălcarea în mod vădit, incontestabil a normelor de drept material sau procesual, s-a soluționat o situație litigioasă contrar realității faptice sau juridice ori s-a produs neregularitate în modul de desfășurare a procedurilor judiciare, iar aceasta nu a fost remediată în căile de atac sau în

procedurile prevăzute de lege, producând în acest mod o vătămare gravă a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei.

(4) Dispozițiile alin.(3) se completează în materie penală cu cele stabilite de Codul de procedură penală, iar în materie civilă cu cele stabilite de Codul civil și Codul de procedură civilă. [...]

(7) În termen de 2 luni de la comunicarea hotărârii definitive pronunțate în acțiunea prevăzută de alin.(6), Ministerul Finanțelor Publice va sesiza Inspekția Judiciară pentru a verifica dacă eroarea judiciară a fost cauzată de judecător sau procuror ca urmare a exercitării funcției cu rea-credință sau gravă neglijență, potrivit procedurii prevăzute de art.74¹ din Legea nr.317/2004, republicată, cu modificările ulterioare.

(8) Statul, prin Ministerul Finanțelor Publice, va exercita acțiunea în regres împotriva judecătorului sau procurorului dacă, în urma raportului consultativ al Inspekției Judiciare prevăzut la alin.(7) și al propriei evaluări, apreciază că eroarea judiciară a fost cauzată ca urmare a exercitării de judecător sau procuror a funcției cu rea-credință sau gravă neglijență. [...]

(11) Consiliul Superior al Magistraturii va stabili, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, condiții, termene și proceduri pentru asigurarea profesională obligatorie a judecătorilor și procurorilor. Asigurarea va fi acoperită integral de către judecător sau procuror, iar lipsa acesteia nu poate să întârzie, să diminueze sau să înlăture răspunderea civilă a judecătorului sau procurorului pentru eroarea judiciară cauzată de exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență”.

79. De asemenea, prin prisma art.147 alin.(2) din Constituție, se critică eliminarea din textul actual al legii a dispozițiilor art.I pct.40 [cu referire la eliminarea art.28 alin.(4) din Legea nr.303/2004, în varianta supusă anterior controlului a priori de constituționalitate]; pct.62 [cu referire la eliminarea art.46¹ alin.(2) din Legea nr.303/2004, în varianta supusă anterior controlului a priori de constituționalitate]; pct.74 [cu referire la eliminarea art.50 alin.(6) din Legea nr.303/2004, în varianta supusă anterior controlului a priori de constituționalitate] și pct.88 [cu referire la eliminarea art.53 alin.(9) și (10) din Legea nr.303/2004, în varianta supusă anterior controlului a priori de constituționalitate] din lege, care aveau următorul cuprins:

— Art.28 alin.(4): „Prevederile art.19 alin.(5) se aplică în mod corespunzător”;

— Art.46¹ alin.(2): „Concursul pentru promovarea efectivă a judecătorilor și procurorilor se organizează, anual sau ori de câte ori este necesar, de Consiliul Superior al Magistraturii, prin Institutul Național al Magistraturii”;

— Art.50 alin.(6): „La calcularea condițiilor minime de vechime prevăzute la alin.(1) nu se ia în considerare perioada în care judecătorul sau procurorul a avut calitatea de auditor de justiție”;

— Art.53 alin.(9) și (10): „(9) Președinții de secții ai Înaltei Curți de Casație și Justiție sunt numiți de către Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, la propunerea președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție dintre judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție care au funcționat la această instanță cel puțin 2 ani și care nu au fost sancționați disciplinar în ultimii 3 ani. Dispozițiile alin.(3)—(6) se aplică în mod corespunzător.

(10) Revocarea din funcție a președinților de secții ai Înaltei Curți de Casație și Justiție se face de către Consiliul Superior al Magistraturii — Secția pentru judecători, care se poate sesiza din oficiu, la cererea unei treimi din numărul membrilor sau la cererea adunării generale a instanței, pentru motivele prevăzute la art.51 alin.(2) care se aplică în mod corespunzător”.

80. În fine, tot prin prisma art.147 alin.(2) din Constituție, este criticată legea adoptată pentru faptul că nu a preluat în conținutul său normativ art.I pct.18 [în varianta supusă anterior controlului de constituționalitate cu referire la art.16 alin.(3¹)], care prevedea: „(3¹) Organizarea și planificarea stagiilor de practică, inclusiv durata fiecăruia, se stabilesc prin regulament aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii, la propunerea Institutului Național al Magistraturii”.

81. Textele constituționale invocate în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt cele ale art.1 alin.(5) privind securitatea raporturilor juridice și calitatea legii, art.26 alin.(1) privind viața intimă, familială și privată, art.31 alin.(1) privind limitele dreptului la informație, art.41 alin.(1) privind dreptul la muncă, art.49 în componenta sa referitoare la protecția minorilor, art.52 alin.(3) privind răspunderea magistraților, art.69 alin.(2) privind mandatul reprezentativ, art.73 alin.(3) lit.j) și l) privind domeniile rezervate legii organice, art.125 privind statutul judecătorilor, art.126 alin.(2) privind procedura de judecată, art.133 privind rolul și structura Consiliului Superior al Magistraturii, art.134 privind atribuțiile Consiliului Superior al Magistraturii și art.147 alin.(2) și (4) privind efectele deciziilor Curții Constituționale.

82. De asemenea, sunt invocate:

— pct.53 din cadrul secțiunii a — Răspunderea penală a capitolului B Răspunderea penală, civilă și disciplinară a judecătorilor din Avizul Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni nr.3/2002 asupra principiilor și regulilor privind imperativele profesionale aplicabile judecătorilor și în mod deosebit a deontologiei, comportamentelor incompatibile și imparțialității, aviz emis în atenția Comitetului de

Miniștri al Consiliului Europei. Pct.53 al avizului prevede: „Cu toate acestea, dacă practica curentă nu exclude complet răspunderea penală a judecătorilor pentru erori neintenționate în exercitarea îndatoririlor lor, CCJE nu privește introducerea acestei răspunderi nici ca general acceptabilă și nici ca fiind de încurajat. Judecătorul nu trebuie să lucreze sub amenințarea unei pedepse pecuniare, cu atât mai puțin a uneia cu închisoarea, a cărei prezență poate, chiar subconștient, să îi afecteze judecata”;

— pct.20—22 din Magna Carta Judecătorilor, adoptată de Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni la 17 noiembrie 2010, potrivit căror:

„20. Pentru săvârșirea oricărei infracțiuni fără legătură cu funcția sa, judecătorul trebuie să fie responsabil penal în condițiile dreptului comun. Pentru fapte legate de atribuțiile sale dar care nu sunt comise cu intenție, nu poate fi antrenată responsabilitatea penală a judecătorului.

21. Erorile judiciare trebuie remediate în cadrul unui sistem adecvat de căi de atac. Orice remediu pentru alte deficiențe în administrarea justiției presupune exclusiv responsabilitatea statului.

22. Pentru exercitarea atribuțiilor sale, nu este potrivit ca un judecător să fie expus unei responsabilități personale chiar dacă este vorba de o acțiune de regres din partea statului, cu excepția cazului când a comis o încălcare intenționată a atribuțiilor sale”.

(1) Admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate

83. Curtea constată că sesizările formulate îndeplinesc condițiile de admisibilitate prevăzute de art.146 lit.a) teza întâi din Constituție atât sub aspectul obiectului lor, fiind vorba de o lege adoptată și nepromulgată, cât și sub cel al titularului dreptului de sesizare, acestea fiind formulate de un număr de 89 de deputați, respectiv de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiile Unite, în condițiile art.25 lit.c) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.827 din 13 septembrie 2005, potrivit căruia „Înalta Curte de Casație și Justiție se constituie în Secții Unite pentru: [...] c) sesizarea Curții Constituționale pentru controlul constituționalității legilor înainte de promulgare”.

84. Susținerile președintelui Senatului, în sensul că, după reexaminare, legea nu mai poate face obiectul controlului *a priori* de constituționalitate, întrucât Curtea nu urmează a se pronunța asupra unei legi noi, adoptate de Parlament, ci asupra aceleiași legi care a fost deja supusă controlului de constituționalitate, nu pot fi reținute. În acest context, Curtea constată că, în jurisprudența sa, a mai fost confruntată cu astfel de situații, respectiv ca, ulterior reexaminării legii în condițiile art.147 alin.(2) din Constituție, să fie sesizată cu o obiecție de neconstituționalitate, aspect care nu a dus *eo ipso* la soluția de inadmisibilitate a unei astfel de sesizări. Din contră, spre exemplu, prin Decizia Curții Constituționale nr.419 din 18 iulie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.653 din 22 iulie 2005, pronunțată tot într-un control *a priori* de constituționalitate, s-a constatat că Parlamentul a pus de acord cu Decizia Curții nr.375 din 6 iulie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.591 din 8 iulie 2005, textele de lege care anterior au fost constatate ca fiind neconstituționale prin decizia menționată. Exercitând acest control de constituționalitate, în temeiul art.146 lit.a) și al art.147 alin.(2) din Constituție, Curtea a precizat că examinează „modul în care Parlamentul României a pus de acord prevederile Legii privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente cu Decizia Curții Constituționale nr.375 din 6 iulie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.591 din 8 iulie 2005”.

85. În același sens, Curtea reține Decizia nr.308 din 28 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.309 din 9 mai 2012, Decizia nr.195 din 3 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.223 din 18 aprilie 2013, Decizia nr.319 din 19 iunie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.404 din 4 iulie 2013, Decizia nr.581 din 20 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.737 din 22 septembrie 2016, sau Decizia nr.47 din 1 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.207 din 7 martie 2018.

(2) Parcursul legislativ al legii analizate

86. Propunerea legislativă a fost inițiată de 10 deputați și senatori, fiind înregistrată la Camera Deputaților la data de 31 octombrie 2017. Biroul permanent al Camerei Deputaților, în ședința sa din 31 octombrie 2017, având în vedere art.1 lit.j) din Hotărârea Parlamentului nr.69/2017 privind constituirea Comisiei speciale comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.776 din 29 septembrie 2017, a transmis propunerea legislativă Comisiei speciale comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției, în vederea întocmirii raportului. Raportul asupra propunerii legislative a fost întocmit de această comisie și depus la 4 decembrie 2017.

87. Propunerea legislativă a fost adoptată de Camera Deputaților, în calitate de Cameră de reflecție, în data de 11 decembrie 2017 [voturi pentru = 179, contra = 90, abțineri = 0, nu au votat = 3].

88. La data de 11 decembrie 2017, propunerea legislativă adoptată de Camera Deputaților a fost transmisă Senatului, iar Biroul permanent al Senatului, în ședința sa din 11 decembrie 2017, a transmis

propunerea legislativă Comisiei speciale comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției, în vederea întocmirii raportului. Raportul asupra propunerii legislative a fost întocmit de această comisie și depus la 19 decembrie 2017. Propunerea legislativă a fost adoptată de Senat, în calitate de Cameră decizională, la data de 19 decembrie 2017 [voturi pentru = 80, contra = 0, abțineri = 0].

89. La data de 21 decembrie 2017, respectiv 22 decembrie 2017, Curtea Constituțională a fost sesizată cu două obiecții de neconstituționalitate, pe care le-a admis, în parte, prin Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.199 din 5 martie 2018.

90. **În procesul de punere de acord a legii cu decizia Curții Constituționale**, conform art.147 alin.(2) din Constituție, prima Cameră sesizată a fost Camera Deputaților, potrivit Constituției. Comisia specială comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției a adoptat un raport de admitere, cu amendamente, la data de 20 martie 2018. La aceeași dată, **Plenul Camerei Deputaților a adoptat legea [voturi pentru = 190, contra = 98, abțineri = 2].**

91. Legea astfel adoptată a fost transmisă Senatului, în calitate de Cameră decizională. Comisia specială comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției a adoptat un raport de admitere, cu amendamente, la data de 26 martie 2018. La aceeași dată, **Plenul Senatului a adoptat legea [voturi pentru = 83, contra = 36, abțineri = 0].**

92. La data de 29 martie 2018, respectiv 30 martie 2018, Curtea Constituțională a fost sesizată cu prezentele obiecții de neconstituționalitate.

(3) Analiza obiecției de neconstituționalitate

(3.1) Criticile de neconstituționalitate extrinsecă

93. Cu privire la criticile de neconstituționalitate care privesc faptul că în procedura de reexaminare a legii competența de a dezbate și adopta un raport cu privire la legea criticată revenea comisiilor permanente de specialitate, și nu celei speciale înființate prin Hotărârea Parlamentului României nr.69/2017 privind constituirea Comisiei speciale comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției, se constată că, prin Decizia nr.828 din 13 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.185 din 28 februarie 2018, paragraful 62, Curtea a statuat că „o comisie specială, astfel cum ilustrează și denumirea sa, impune o procedură specială, distinctă de cea generală, competența sa făcând inutilă parcurgerea procedurii generale de avizare sau adoptare a unui raport. Din moment ce comisia specială întocmește un raport asupra unui proiect/propuneri legislative, este inutil ca o comisie permanentă să întocmească un al doilea raport deoarece s-ar ajunge la crearea unei proceduri care ar dubla obligația inițială de întocmire a raportului. Astfel cum s-a arătat, comisia specială comună nu are drept de inițiativă legislativă, astfel că rolul ei este de a întocmi un raport asupra unui proiect/propuneri legislative care formează obiectul său de activitate, ceea ce înseamnă că *ab initio* competența comisiei permanente este exclusă din această procedură specială. Prin urmare, în această situație, birourile permanente ale fiecărei Camere trebuie să aplice procedura specială, raportul asupra inițiativei legislative trebuind, în mod firesc, să fie solicitat comisiei speciale comune. Astfel, în dezbaterile și adoptarea raportului, oricare dintre membrii comisiei speciale comune, fie deputați, fie senatori, poate propune și vota amendamente, indiferent că procedura se află în fața Camerei Deputaților sau Senatului, iar prezentarea raportului în fața Camerei de reflecție sau decizionale urmând a fi realizată în aceleași condiții. De asemenea, Curtea mai reține că, odată constituită o asemenea comisie, ea trebuie înzestrată cu instrumente și proceduri care să o facă funcțională și eficientă. În caz contrar, ea s-ar comporta ca orice altă comisie permanentă, neputând, astfel, răspunde unei nevoi sociale însemnate care, de fapt, a stat la baza instituirii sale”.

94. Având în vedere cele de mai sus, Curtea constată că în procedura de reexaminare a legii, conform art.147 alin.(2) din Constituție, comisia specială comună își menține competența de a dezbate și adopta raportul. Se poate observa că, din moment ce legea a fost adoptată prin parcurgerea unei proceduri speciale prin mijlocirea unei comisii speciale comune, cu atât mai mult în procedura de reexaminare a acesteia, derulată ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr.45 din 30 ianuarie 2018, se impune urmarea aceleiași proceduri. Chiar dacă Hotărârea Parlamentului nr.69/2017 nu a prevăzut *expressis verbis* această ipoteză, este lesne de înțeles că procesul de examinare, modificare și completare a tuturor actelor normative cu incidență asupra justiției, în vederea reformării sistemului judiciar, obiectiv pentru care a fost creată Comisia specială comună, se finalizează prin adoptarea legilor în cauză. Prin urmare, procesul legislativ cu privire la aceste legi se încheie după adoptarea lor definitivă, aceasta implicând atât punerea de acord cu deciziile de neconstituționalitate pronunțate de Curtea Constituțională în cadrul controlului *a priori* de constituționalitate, cât și pronunțarea asupra cererii de reexaminare formulate de Președintele României. De abia la acest moment se încheie misiunea

comisiei speciale comune, epuizându-se, astfel, și procedura specială parlamentară de adoptare a legilor în cauză. Așa cum a arătat Curtea în decizia precitată, birourile permanente ale fiecărei Camere trebuie să aplice procedura specială, astfel că, în mod firesc, atât raportul asupra inițiativei legislative, cât și cel asupra legii, întocmit ca urmare a reexaminării prevăzute de art.77 alin.(2) sau art.147 alin.(2) din Constituție, se solicită tot comisiei speciale comune. În consecință, Curtea reține că procedura parlamentară aplicabilă reexaminării este o continuare și o prelungire a procedurii legislative speciale inițiate prin Hotărârea Parlamentului nr.69/2017.

95. Prin urmare, legea, în ansamblul său, prin prisma criticilor formulate, nu încalcă art.1 alin.(5) din Constituție, fiind respectate rolul și misiunea comisiilor speciale comune în procedura de reexaminare a legii.

96. Cu privire la criticile care privesc, pe de o parte, nerespectarea termenului de 3 zile dintre data difuzării raportului asupra legii și data fixată pentru dezbaterile legii în plenul celor două Camere, termen prevăzut de art.69 din Regulamentul Camerei Deputaților și art.98 din Regulamentul Senatului, și, pe de altă parte, faptul că un amendament ce privește aspecte substanțiale a fost depus direct în ședința plenului Senatului, și nu în fața comisiei speciale comune, încălcându-se, în opinia autorilor obiecției de neconstituționalitate, art.104 din Regulamentul Senatului, Curtea reține că acestea aduc în discuție modul de aplicare a Regulamentelor parlamentare, neputându-se astfel constitui în critici de neconstituționalitate. Curtea nu are competența de a controla constituționalitatea aplicării regulamentelor. Prin urmare, raportat la cauza de față, Curtea nu poate reține incidența dispozițiilor art.1 alin.(5) și art.69 alin.(2) din Constituție.

97. În sensul celor de mai sus, Curtea, în jurisprudența sa, a constatat că nu este de competența sa să controleze modalitatea în care sunt puse în aplicare regulamentele celor două Camere ale Parlamentului în procesul legislativ [a se vedea Decizia nr.44 din 8 iulie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.190 din 10 august 1993, Decizia nr.68 din 23 noiembrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.12 din 19 ianuarie 1994, Decizia nr.22 din 27 februarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.64 din 7 aprilie 1994, Decizia nr.98 din 25 octombrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.248 din 31 octombrie 1995, Decizia nr.710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.358 din 28 mai 2009, Decizia nr.786 din 13 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.400 din 12 iunie 2009, Decizia nr.1466 din 10 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.893 din 21 decembrie 2009, Decizia nr.209 din 7 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.188 din 22 martie 2012, Decizia nr.738 din 19 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.690 din 8 octombrie 2012, sau Decizia nr.223 din 13 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.349 din 6 mai 2016, paragrafele 33 și 34] din moment ce analiza sa este una în drept, fără a viza aspecte de fapt ale procedurii parlamentare.

98. De asemenea, prin Decizia nr.467 din 28 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.754 din 28 septembrie 2016, paragrafele 41 și 42, Curtea a statuat că „nu se poate pronunța asupra modului de aplicare în fapt a regulamentelor parlamentare. Faptul că, în speță, Comisia pentru regulament al Camerei Deputaților a fost sau nu sesizată cu un proiect de hotărâre, că proiectul de hotărâre a fost întocmit ulterior sesizării sale chiar de Comisie, că proiectul de hotărâre a fost sau nu distribuit la casetele electronice ale deputaților sau că a existat sau nu posibilitatea depunerii de amendamente sunt chestiuni care vizează modul în care Parlamentul înțelege să își aplice propriul regulament în vigoare. Sigur că autonomia parlamentară nu înseamnă posibilitatea încălcării de către Camera Deputaților a propriului regulament, de aceea, plenul, în situația în care constată că s-au produs asemenea încălcări, în temeiul plenitudinii sale decizionale cu privire la acest aspect, poate să hotărască în sensul continuării dezbaterilor în plen sau al reluării procedurilor în comisii [a se vedea *mutatis mutandis* Decizia nr.209 din 7 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.188 din 22 martie 2012]. Așadar, tot în temeiul autonomiei de care se bucură, Camera Deputaților, prin votul pe care îl dă asupra proiectului de hotărâre, acoperă viciile regulamentare de procedură ale acesteia, Curtea neavând competența ca ea însăși să cerceteze și să determine starea de fapt pentru ca din constatările astfel efectuate să stabilească starea de constituționalitate a normei regulamentare. [...] Desigur, parlamentarii, fie că provin din rândul majorității, fie că provin din cel al opoziției, trebuie să se abțină de la exercitarea abuzivă a drepturilor procedurale și să respecte o regulă de proporționalitate, de natură să asigure adoptarea deciziilor ca urmare a unei dezbateri publice prealabile [a se vedea *mutatis mutandis* Decizia nr.209 din 7 martie 2012, precitată]”.

(3.2) Criticile de neconstituționalitate intrinsecă

99. Cu privire la critica de neconstituționalitate formulată în privința art.1 pct.7 [cu referire la art.5 alin.(1) lit.b)—d)], Curtea constată că aceasta este întemeiată. În acest sens, Curtea reține că premisa de la care s-a pornit în structurarea art.5 alin.(1) a fost aceea de a da substanță considerentelor reținute în paragrafele 167 și 175 ale Deciziei nr.45 din 30 ianuarie 2018. Dacă lit.a) a acestui text este o preluare

fidelă a textelor constituționale relevante [art.125 alin.(3) și art.132 alin.(2)], literele b) și c) adaugă la aceste texte în sensul că largesc sfera funcțiilor care sunt compatibile cu cea de judecător/procuror. Cu privire la acest aspect, Curtea constată că, în primul rând, regimul incompatibilităților relevat presupune că judecătorii/ procurorii nu pot fi angajați decât într-un singur raport de muncă [cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior] și, în al doilea rând, că, în cadrul acestui raport de muncă, aceștia exercită fie activități de natură judiciară în sensul art.1 din Legea nr.303/2004, fie, pe calea detașării, activități compatibile cu calitatea pe care o dețin, care, chiar dacă sunt specifice *in concreto* altor funcții, au legătură cu serviciul public de înfăptuire a justiției. Prin urmare, munca prestată în cadrul anumitor autorități/instituții publice, menționate ca atare prin Decizia Curții Constituționale, ține *lato sensu* de serviciul public de înfăptuire a justiției. Astfel, **în cadrul aceluiași raport de muncă, compatibilitatea nu trebuie judecată prin prisma funcției exercitate, ci din cea a felului muncii prestate.** Astfel, judecătorul/procurorul își păstrează această calitate și nu devine, pe calea detașării, spre exemplu, personal de specialitate juridică asimilat magistraților. De altfel, detașarea judecătorilor/procurorilor presupune o modificare a raportului de muncă, sub aspectul locului de muncă și/sau a felului muncii, cu păstrarea funcției.

100. De aceea, dacă în privința art.5 alin.(1) lit.a) este vorba despre o **compatibilitate între două funcții diferite** ca natură juridică exercitate în același timp, concomitent, în privința lit.b) și c) **compatibilitatea cu calitatea de judecător/procuror privește felul muncii prestate**, fiind astfel posibil *in abstracto* ca un judecător/procuror să presteze atât o activitate judiciară, cât și o activitate ce se află în legătură directă cu serviciul public de înfăptuire a justiției, caz în care nu este vorba despre o compatibilitate între două funcții publice [*exempli gratia* judecător și personal de specialitate juridică asimilat magistraților], ci despre sfera activităților ce pot fi desfășurate în virtutea funcției de judecător/procuror.

101. Din cele de mai sus, rezultă că modul de redactare a dispozițiilor art.5 alin.(1) lit.b)—d) este inexact, în sensul că lit.b) și c) și, implicit, d) nu trebuie să se regăsească în textul legal referitor la incompatibilitatea funcției de judecător/procuror, ci la textul art.58 referitor la detașare.

102. Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, pe de o parte, a restrâns sfera autorităților și instituțiilor la care poate fi dispusă detașarea tocmai pentru că acestea nu îndeplineau criteriul de a se afla în legătură cu serviciul public al justiției sub aspectul activității desfășurate și, în aceste condiții, nici judecătorul/procurorul nu putea presta o activitate care să fie în legătură cu calitatea sa, iar, pe de altă parte, a stabilit că judecătorii/ procurorii nu pot fi numiți/detașați în funcții de demnitate publică pentru că își asumă un rol diferit celui de înfăptuire a justiției, componenta politică/administrativă preluată evidențiind, în realitate, o nouă funcție exercitată concomitent cu deținerea calității de judecător/procuror.

103. Având în vedere cele de mai sus, Curtea constată că textul, astfel cum a fost redactat, suferă din punct de vedere al preciziei sale și al acurateței care trebuie să caracterizeze un act normativ, mai ales a unui act normativ de o asemenea importanță, precum statutul judecătorilor și procurorilor. Lipsa de precizie relevantă pune serioase probleme din perspectiva definiției, naturii juridice și a înțelegerii incompatibilităților, relativizând chiar art.125 alin.(3) și art.132 alin.(2) din Constituție. Prin urmare, art.1 pct.7 [cu referire la art.5 alin.(1) lit.b)—d)] din lege contravine art.1 alin.(5) din Constituție în componenta sa privind calitatea legii din moment ce realizează o confuzie între regimul incompatibilității între funcții, pe de o parte, și conținutul activității prestate de judecător/procuror, pe de altă parte.

104. De asemenea, autorii obiecției de neconstituționalitate mai arată că modificările operate prin art.1 pct.7 [cu referire la art.5 alin.(1) lit.a), b) și d)] din lege par a stabili faptul că personalul de instruire din cadrul Institutului Național al Magistraturii s-ar subsuma funcțiilor din structurile Institutului Național al Magistraturii, funcții care se ocupă prin detașare. În realitate, Curtea constată că judecătorul/procurorul în virtutea funcției sale poate presta activitate de formare profesională în privința personalului din justiție; astfel, activitatea judecătorului nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune existența unei laturi de formare activă sau pasivă inerentă, de altfel, oricărei categorii profesionale. Judecătorul/procurorul nu are doar obligația de a se forma și pregăti profesional în mod corespunzător, ci și opțiunea de a împărtăși, transmite și disemina cunoștințele practice și teoretice acumulate în exercitarea funcției sale viitorilor judecători/procurori. Personalul de instruire din cadrul Institutului Național al Magistraturii, respectiv formatorii colaboratori sau coordonatorii de practică, nu reprezintă, așadar, o altă funcție distinctă cu care funcția de judecător/procuror ar fi sau nu compatibilă, ci o latură de activitate a aceleiași funcții, respectiv de judecător/procuror, chiar dacă ea este remunerată distinct. Însă, în măsura în care în cauză este vorba despre formatori cu normă întreagă, aceasta presupune existența unei detașări în cadrul Institutului Național al Magistraturii, pe un post anume creat, caz în care, de asemenea, nu este vorba despre compatibilitatea unor funcții distincte, ci de compatibilitatea felului muncii prestate, perfect posibilă potrivit Deciziei Curții Constituționale nr.45 din 30 ianuarie 2018. În consecință, prin eliminarea sintagmei „*precum și a celor de instruire din cadrul Institutului Național al Magistraturii și al Școlii Naționale de Grefieri, în condițiile legii*” din cuprinsul actualului art.5 alin.(1) din

Legea nr.303/2004, noua soluție legislativă cuprinsă la art.I pct.7 [cu referire la art.5 alin.(1) lit.a)] din lege nu afectează cu nimic posibilitatea judecătorilor/procurorilor și, implicit, a magistraților-asistenți/personalului de specialitate juridică asimilat magistraților de a presta activitatea de formare în interiorul corpului profesional, din contră, astfel se realizează o necesară îndreptare a textului în vigoare, prin delimitarea incompatibilităților între funcții distincte față de ceea ce înseamnă conținutul și valorizarea activității judecătorului/ procurorului. Prin urmare, art.I pct.7 [cu referire la art.5 alin.(1) lit.a)] din lege nu încalcă art.1 alin.(5) și art.147 alin.(4) din Constituție.

105. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.9 [cu referire la art.7 alin.(1)—(4)] din lege, prin prisma art.147 alin.(2) din Constituție în componenta sa referitoare la limitele reexaminării, Curtea constată că nu există nicio modificare de fond, fiind operate două modificări de tehnică legislativă: la art.7 alin.(3) s-au introdus mai multe virgule și s-a înlocuit cuvântul „vreunui” cu „niciunui” serviciu de informații. Prin urmare, textul criticat nu contravine art.147 alin.(2) din Constituție.

106. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.9 [cu referire la art.7 alin.(5)—(7)] din lege, Curtea constată că soluția legislativă promovată, potrivit căreia actul Consiliului Suprem de Apărare al Țării prin care se verifică veridicitatea datelor cuprinse în declarația magistratului referitoare la calitatea sa de lucrător operativ, inclusiv acoperit, informator sau colaborator al serviciilor de informații este supus controlului instanțelor de contencios administrativ, nu conține abateri de la cele constatate de Curte prin Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, însă cuprinde imprecizii în privința procedurii de contestare.

107. Este de observat că neconstituționalitatea textului a fost atrasă de faptul că actul Consiliului Suprem de Apărare al Țării era considerat o probă preeminentă, de necontestat în procedura disciplinară care se desfășura în privința magistratului. Or, având în vedere că noul text prevede că actul Consiliului Suprem de Apărare al Țării poate fi atacat în contencios administrativ, rezultă că opțiunea legiuitorului a fost aceea de a-l califica drept unul administrativ în sensul art.2 alin.(1) lit.c) din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1.154 din 7 decembrie 2004, potrivit căruia actul administrativ este actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice. Având în vedere acest aspect, rezultă că actul Consiliului Suprem de Apărare al Țării dă naștere unui nou raport juridic, reprezentat, pe de o parte, de obligația aplicării normei de drept substanțial referitoare la eliberarea de funcția deținută, iar, pe de altă parte, de obligația declanșării procedurii disciplinare, potrivit art.99 lit.b) din Legea nr.303/2004. Prin urmare, actul Consiliului Suprem de Apărare al Țării nu reprezintă o simplă operațiune materială, respectiv un act de informare/de comunicare a unei stări de drept, ci un act administrativ care finalizează o etapă a procedurii de stabilire a încălcării regimului incompatibilităților/interdicțiilor și dă, astfel, naștere unor raporturi juridice. Ține de opțiunea legiuitorului să stabilească în procedură în două etape [etapa cuprinzând adoptarea actului Consiliului Suprem de Apărare al Țării, cu procedura de contestare aferentă acestuia și etapa cuprinzând procedura disciplinară din fața Consiliului Superior al Magistraturii și a Înaltei Curți de Casație și Justiție, după caz], fiecare având un scop diferit, și anume stabilirea calității de lucrător operativ, inclusiv acoperit, informator sau colaborator al serviciilor de informații, respectiv eliberarea din funcția de judecător/procuror. Faptul că în cea de-a doua etapă se valorifică actul Consiliului Suprem de Apărare al Țării nu înseamnă că acesta nu ar putea fi atacat pe calea excepției de nelegalitate, în condițiile în care nu a fost supus analizei unei instanțe judecătorești în prima etapă a procedurii. Din acest punct de vedere, în privința art.I pct.9 [cu referire la art.7 alin.(5)—(7) teza întâi] din lege, nu se relevă nicio abatere de la Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018 și nici de la prevederile constituționale referitoare la rolul Consiliului Suprem de Apărare al Țării.

108. Faptul că în procedura disciplinară, cu rezerva referitoare la excepția de nelegalitate, nu se mai discută legalitatea și temeinicia actului Consiliului Suprem de Apărare al Țării nu are semnificația unei limitări implicit aduse controlului judecătoresc, aspectele antereferate făcând obiectul unei alte proceduri judiciare. În procedura disciplinară, spre deosebire de cea administrativă, se judecă efectele pe care le produce actul Consiliului Suprem de Apărare al Țării asupra raportului de serviciu al judecătorului/procurorului, ceea ce relevă conformitatea textului legal criticat cu art.134 alin.(2) din Constituție.

109. Prin urmare, art.I pct.9 [cu referire la art.7 alin.(5)—(7) teza întâi] din lege nu încalcă art.1 alin.(5), art.119, art.134 alin.(2) și art.147 alin.(4) din Constituție.

110. Cu privire la art.I pct.9 [cu referire la art.7 alin.(7) teza a doua] din lege, Curtea reține că, potrivit acestui text de lege, în procedura contestării actului Consiliului Suprem de Apărare al Țării nu se aplică prevederile art.7 din Legea nr.554/2004, astfel încât, înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim prin actul anterefert **nu trebuie** să solicite autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de

la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia. Derogând de la regula generală din domeniul contenciosului administrativ, prin renunțarea la procedura recursului grațios, Curtea constată că legiuitorul nu a edictat o reglementare corespunzătoare în privința determinării datei de la care curge dreptul de a contesta actul Consiliului Suprem de Apărare al Țării în fața instanței judecătorești pentru a putea face aplicabile, în cazul dat, dispozițiile art.11 alin.(1) și (2) din Legea nr.554/2004, potrivit căreia „(1) *Cererile prin care se solicită anularea unui act administrativ individual, a unui contract administrativ, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei cauzate se pot introduce în termen de 6 luni de la:*

- a) data comunicării răspunsului la plângerea prealabilă;*
- b) data comunicării refuzului nejustificat de soluționare a cererii;*
- c) data expirării termenului de soluționare a plângerii prealabile, respectiv data expirării termenului legal de soluționare a cererii;*
- d) data expirării termenului prevăzut la art.2 alin.(1) lit.h), calculat de la comunicarea actului administrativ emis în soluționarea favorabilă a cererii sau, după caz, a plângerii prealabile;*
- e) data încheierii procesului-verbal de finalizare a procedurii concilierii, în cazul contractelor administrative.*

(2) Pentru motive temeinice, în cazul actului administrativ individual, cererea poate fi introdusă și peste termenul prevăzut la alin.(1), dar nu mai târziu de un an de la data comunicării actului, data luării la cunoștință, data introducerii cererii sau data încheierii procesului-verbal de conciliere, după caz”.

111. Astfel, prin aplicarea alin.(1) nu se poate cunoaște data de la care curge termenul de formulare a acțiunii, pentru că legea leagă termenul de contestare a actului administrativ de procedura plângerii prealabile, procedură inexistentă în cazul de față. În consecință, ar rezulta că urmează a se aplica alin.(2), text care, însă, se referă la motivele temeinice, așadar, excepționale, când acțiunea poate fi introdusă peste termenul de 6 luni de la data comunicării răspunsului la plângerea prealabilă, și anume într-un termen de 1 an de la data comunicării actului. Dar și acest text este legat tot de procedura prealabilă, fiind o aplicare particulară a dreptului la acțiune reglementat de art.7 și 8 din Legea nr.554/2004, ambele presupunând procedura plângerii prealabile. Din acest punct de vedere, Curtea constată că art.1 pct.9 [cu referire la art.7 alin.(7) teza a doua] din lege nu este clar, precis și previzibil, fiind contrar art.1 alin.(5) din Constituție.

112. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.1 pct.9 [cu referire la art.7 alin.(9)] din lege, Curtea reține că acesta respectă Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, în sensul că elimină caracterul de interes public al informațiilor care privesc procedurile judiciare, atribuind acest caracter actelor administrative, așadar, unor acte extrajudiciare, emise sau încheiate de către sau între autoritățile publice care privesc sau afectează desfășurarea procedurilor judiciare. Prin urmare, informațiile din procedura judiciară în sine și care beneficiază de un regim special de protecție nu sunt ele însele devaluate, ci actele administrative ale autorităților publice încheiate în legătură cu desfășurarea procedurilor judiciare. Aceste acte, prin urmare, având în vedere mențiunea expresă privitoare la art.12 din Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.663 din 23 octombrie 2001, în măsura în care sunt clasificate în momentul de față, vor trebui declasificate, ele nemaiputând fi sustrase cunoștinței publicului, tocmai în ideea unei transparențe crescânde a modului în care trebuie îndeplinită justiția. Astfel, textul analizat este în concordanță cu paragraful 133 al deciziei. În acest context, Curtea reține că, din noua formulă redacțională a textului, rezultă că teza nou-introdusă se referă la acte juridice existente într-o formă materială, pe când teza referitoare la cooperarea instituțională la acțiuni concrete de cooperare realizate în considerarea sau nu a acestor acte. Prin urmare, textul acoperă întreaga paletă a actelor și faptelor autorităților și instituțiilor publice care privesc sau afectează desfășurarea procedurilor judiciare și nu contravine art.26 alin.(1), art.31 alin.(3) și art.49 din Constituție.

113. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.1 pct.18 [în varianta supusă anterior controlului de constituționalitate cu referire la art.16 alin.(3¹)], Curtea observă că acest text legal nu a mai fost preluat în noua variantă redacțională a legii, fiind eliminat, motivat de faptul că organizarea și planificarea stagiilor de practică, inclusiv durata fiecăruia, se regăsește la art.1 pct.17 [cu referire la art.16 alin.(3)] din lege. Cu privire la acest aspect, Curtea constată că, într-adevăr, organizarea stagiilor se realizează pe baza unor protocoale de colaborare încheiate între Institutul Național al Magistraturii și instituțiile cu relevanță pentru pregătirea profesională a auditorilor de justiție, ceea ce înseamnă că Consiliul Superior al Magistraturii nu poate el însuși *ab initio* să stabilească modul de organizare și planificarea concretă a acestor stagii, întrucât perioada și conținutul efectiv al stagiilor vor reieși din protocoalele de colaborare. În caz contrar, dacă modul de organizare și planificarea concretă a acestor stagii ar fi fost realizată de Consiliul Superior al Magistraturii, nu ar mai fi trebuit încheiate protocoalele de colaborare, acestea fiind, astfel, golite de conținut. Astfel, Consiliul Superior al Magistraturii ar fi impus, în mod unilateral, obligații acestor instituții, ceea ce ar fi alterat ideea de colaborare care ar trebui

să stea la baza raporturilor dintre aceste instituții și Consiliul Superior al Magistraturii. Așadar, Curtea reține că legiuitorul a prevăzut obligația încheierii acestor protocoale tocmai pentru a realiza o necesară adaptare între specificul activității instituțiilor cu relevanță pentru pregătirea profesională a auditorilor de justiție și exigențele de pregătire ale acestora, fără a afecta caracterul unitar al metodologiei de pregătire profesională. Având în vedere cele expuse, Curtea constată că, astfel, s-a evitat o soluție legislativă antinomică cuprinsă chiar în interiorul actului normativ. Or, o asemenea intervenție legislativă nu poate fi decât în sensul respectării normelor de tehnică legislativă, ceea ce denotă o adecvare a legii la dispozițiile art.1 alin.(5) din Constituție.

114. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.29 [cu referire la art.19 alin.(6)] din lege, Curtea constată că acest text legal a fost modificat, în sensul eliminării Secției de judecători și Secției de procurori pentru stabilirea componenței comisiilor în fața cărora auditorii de justiție susțin examenul psihologic după încheierea cursurilor în cadrul Institutului Național al Magistraturii. Într-adevăr, potrivit art.I pct.14 [cu referire la art.15 alin.(2)] din lege, Consiliul Superior al Magistraturii, prin secțiile sale stabilește în fiecare an numărul de cursanți separat pentru judecători și procurori, în funcție de posturile de judecători și procurori vacante, precum și de cele care vor fi înființate, fără să rezulte că auditorii de justiție vor susține examenul de admitere separat pe aceste locuri. Prin urmare, atât timp cât nu există o separare a carierelor auditorilor de justiție de la momentul admiterii la Institutul Național al Magistraturii, și nici pe parcursul sau la finalizarea desfășurării cursurilor din cadrul acestuia, înseamnă că, până la momentul încheierii cursurilor, toți auditorii de justiție sunt absolvenți ai Institutului Național al Magistraturii. În această calitate, aceștia susțin examenul de absolvire, prin care se verifică însușirea cunoștințelor, competențelor și abilităților necesare exercitării funcției de judecător, respectiv procuror, caz în care comisia este stabilită conform art.I pct.29 [cu referire art.19 alin.(2)] din lege, precum și un test psihologic, caz în care comisia este stabilită conform art.I pct.29 [cu referire art.19 alin.(6)] din lege. De abia după susținerea examenului de absolvire și a testului psihologic, auditorii de justiție optează pentru locurile de judecători stagiați sau procurori stagiați, conform art.I pct.31 [cu referire art.21 alin.(1)] din lege.

115. Astfel, stabilirea componenței comisiei care evaluează auditorul de justiție din punct de vedere psihologic nu putea fi realizată distinct pentru judecători și procurori de cele două secții **pentru că auditorii de justiție nu au optat încă pentru locurile de judecători sau procurori stagiați**, ei urmând să opteze pentru acestea, astfel cum s-a arătat, de abia **după susținerea examenului de absolvire și a testului psihologic. În consecință, modificarea operată prin art.I pct.29 [cu referire art.19 alin.(6)] din lege nu încalcă art.147 alin.(2) și (4) din Constituție.**

116. Autorii obiecției de neconstituționalitate afirmă, de asemenea, că art.I pct.29 [cu referire la art.19 alin.(2)] din lege este inaplicabil, întrucât auditorii de justiție optează pentru funcțiile de judecător/procuror doar după susținerea examenului de absolvire a Institutului Național al Magistraturii, astfel că instituirea a două comisii de examinare diferite, una compusă preponderent din judecători, cealaltă preponderent din procurori nu se justifică, fiind chiar de-a dreptul absurdă. Cu privire la acest aspect, Curtea reține că nici autorii obiecției de neconstituționalitate și nici instanța constituțională nu pot critica, respectiv nu se poate pronunța, după caz, asupra textelor legale care nu au format obiectul reexaminării. Totuși, Curtea apreciază că, întrucât art.19 alin.(6) a fost corelat cu art.21 alin.(1), și, în consecință, art.19 alin.(2) trebuia și el la rândul lui corelat, atunci art.19 alin.(2) în mod necesar și evident nu poate fi disociat de art.19 alin.(6) prin raportare la art.21 alin.(1), astfel încât, în temeiul art.18 alin.(1) din Legea nr.47/1992, urmează a-și extinde controlul și cu privire la acest text legal. Astfel cum s-a arătat, acest text este imprecis tocmai pentru că instituie două comisii diferite compuse majoritar din judecători, respectiv procurori de către cele două secții ale Consiliului Superior al Magistraturii în condițiile în care auditorii de justiție, așadar, persoanele examinate, nu au optat încă pentru cariera de judecători sau procurori. Prin urmare, sunt incerte rolul și obiectul de activitate al celor două comisii. Astfel, nu se poate cunoaște care dintre auditorii de justiție vor fi examinați de una sau de alta dintre cele două comisii sau dacă toți auditorii de justiție vor fi examinați de cele două comisii sau dacă o anumită notă obținută la una dintre comisii va prevala în alegerea carierei față de nota obținută la cealaltă comisie. Prin urmare, art.I pct.29 [cu referire la art.19 alin.(2)] din lege încalcă **art.1 alin.(5) din Constituție în componenta sa privind calitatea legii.**

117. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.40 [cu referire la eliminarea art.28 alin.(4) din Legea nr.303/2004, în varianta supusă anterior controlului *a priori* de constituționalitate] din lege, Curtea constată că, în realitate, este vorba despre îndreptarea unui text de trimitere. Astfel, art.I pct.41 [cu referire la art.28 alin.(4)] din forma inițială a legii și pct.43 [cu referire la art.30 alin.(2)] din forma inițială a legii, care se aplicau judecătorilor/procurorilor stagiați, cuprindeau o normă de trimitere la art.19 alin.(5), corespunzător art.I pct.30 din forma inițială a legii, text care se aplica auditorilor de justiție. Or, noul text elimină această trimitere pentru că art.25 din legea în vigoare a rămas în fondul activ al legislației și are exact aceeași soluție legislativă. De asemenea, în aceeași logică, nici art.I pct.43

[cu referire la art.30 alin.(2)] din forma inițială a legii nu a mai fost menținut. Prin urmare, s-a evitat repetarea aceleiași soluții legislative [de 3 ori] în actul normativ. Or, o asemenea intervenție legislativă, de natură să elimine repetarea aceluiași text legal de mai multe ori nu poate fi decât în sensul respectării normelor de tehnică legislativă, ceea ce denotă o adecvare la dispozițiile art.1 alin.(5) din Constituție. Prin urmare, art.I pct.40 [cu referire la eliminarea art.28 alin.(4) din Legea nr.303/2004, în varianta supusă anterior controlului *a priori* de constituționalitate] nu încalcă art.147 alin.(2) din Constituție.

118. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.42 [cu referire la art.30] din lege, Curtea reține că, dacă în forma inițială a legii supuse controlului de constituționalitate, pare că repartizarea judecătorilor și procurorilor stagiați era realizată după procedura și criteriile prevăzute de art.21, în care un rol determinant îl avea nota finală obținută la examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii, în timp ce repartizarea judecătorilor și procurorilor definitivți era realizată după procedura și criteriile prevăzute de art.30, în care un rol determinant părea a-l avea nota finală obținută la examenul de capacitate, **în forma actuală a legii nu se mai realizează o repartizare a judecătorilor și procurorilor definitivți după nota finală obținută la examenul de capacitate, acest din urmă examen nemaivând aptitudinea de a genera o nouă repartizare.** Prin urmare, repartizarea inițială, pe baza notei finale de la examenul de absolvire, rămâne câștigată, examenul de capacitate definitivând judecătorul sau procurorul în funcție și, indiferent de nota obținută, judecătorul/procurorul va rămâne pe postul inițial repartizat la începutul stagiaturii.

119. Curtea observă că, în dreptul pozitiv, potrivit art.32 alin.(1) din Regulamentul privind concursul de admitere și examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.439/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.560 din 28 iunie 2006, „*Absolvenții Institutului Național al Magistraturii care se bucură de bună reputație sunt numiți de către Consiliul Superior al Magistraturii în funcțiile de judecători sau procurori stagiați, după caz, în funcție de opțiunea exprimată și cu respectarea art.19 alin.(2) din Legea nr.303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pe baza mediei generale, calculată cu 3 zecimale, care reprezintă media aritmetică a rezultatelor finale ale fiecărui an de studiu și ale examenului de absolvire a Institutului. La egalitate de medii au prioritate, în următoarea ordine, candidații care au obținut: nota finală mai mare la examenul de absolvire, media mai mare a celor doi ani de studiu la Institutul Național al Magistraturii, nota finală mai mare la concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii, vechimea mai mare în funcțiile prevăzute la art.86 din Legea nr.303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare*”. Ulterior, după ce judecătorul/procurorul stagiar susține examenul de capacitate, potrivit art.30 alin.(2) din Legea nr.303/2004, „*Candidații declarați admiși la examenul de capacitate au dreptul, în ordinea mediilor, să-și aleagă posturile, în termen de 15 zile libere de la publicarea acestora în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a*”. Prin urmare, **există două repartizări**, una după absolvirea Institutului Național al Magistraturii [respectiv la unitatea în care va funcționa judecătorul/procurorul stagiar] și cealaltă după susținerea examenului de capacitate [respectiv la unitatea în care va funcționa judecătorul/procurorul definitiv].

120. În forma legii supusă controlului de constituționalitate, cu privire la care a fost pronunțată Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, pare că s-a menținut această dublă repartizare, după cum urmează: prima repartizare [în funcție de rezultatele examenului de absolvire și a evaluărilor realizate pe durata studiilor din cadrul Institutului Național al Magistraturii — a se vedea art.I pct.32] și a doua repartizare [în funcție de rezultatul examenului de capacitate prin menținerea soluției legislative de la art.30 alin.(3)—(6) din Legea nr.303/2004]. Este de observat că art.30 alin.(1) și (2) au fost modificate și s-a reglementat o soluție legislativă care privea problema susținerii de cel mult două ori a examenului de absolvire și repeta, astfel, art.25 alin.(1) și (2) din Legea nr.303/2004, fără a asigura, în aceste condiții, o curgere logică a textului de la art.30 alin.(3)—(6) din Legea nr.303/2004, care privea repartizarea pe posturile de judecător sau procuror definitiv în caz de medii egale. Practic, deși era destul de neclar dacă a mai rămas această a doua repartizare, din moment ce soluția legislativă care o prevedea era serios alterată, fiind *pro parte* în vigoare, *pro parte* modificată, totuși existau elemente de text rămase care indicau că se realizează această repartizare.

121. În forma legii supusă controlului de constituționalitate, se realizează doar o singură repartizare, în funcție de rezultatele examenului de absolvire și a evaluărilor realizate pe durata studiilor din cadrul Institutului Național al Magistraturii [art.I pct.31]. Astfel, **legiuitorul a eliminat elementul de dubiu reprezentat de art.30 din Legea nr.303/2004 și a tranșat intenția sa normativă exprimată în varianta inițială a legii.** Mai mult, nemaimenținându-se modificarea de la art.30 alin.(1) și (2) din Legea nr.303/2004, s-a eliminat și repetarea art.25 din Legea nr.303/2004.

122. În consecință, Curtea constată că noul text normativ remediază formula redacțională incoerentă existentă în varianta inițială a legii. Modificarea operată nu constituie o depășire a limitelor fixate prin paragraful 240 al Deciziei nr.45 din 30 ianuarie 2018, ci o eliminare a unui element de dubiu din text

tocmai pentru ca legea să aibă un conținut normativ fluent și fără a se îndepărta de la intenția inițială a legiuitorului. Faptul că prin efectul eliminării acestui element de dubiu s-a ajuns la o formulă legislativă diferită față de cea în vigoare nu este o problemă de constituționalitate, legiuitorul putând alege formele și modul în care se face această repartizare pe posturi. De asemenea, având în vedere că repartizarea pe posturi a judecătorilor/ procurorilor definitiv, indiferent de soluția pentru care a optat legiuitorul, este prevăzută prin lege organică, nu se poate reține încălcarea art.73 alin.(3) lit.j) din Constituție. Prin urmare, art.I pct.42 [cu referire la art.30] din lege nu încalcă art.73 alin.(3) lit.j) și art.147 alin.(2) și (4) din Constituție.

123. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.43 [cu referire la art.31 alin.(3)] din lege, Curtea reține că, în forma inițială a legii supuse controlului de constituționalitate, cu privire la care a fost pronunțată Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, art.31 alin.(3) din Legea nr.303/2004 a fost abrogat, iar Curtea Constituțională a constatat constituționalitatea textului de lege abrogator, respectiv art.I pct.44 din lege. În acest sens, Curtea a statuat că „refuzul” Președintelui României cu privire la numirea în funcție a judecătorilor și procurorilor care au promovat examenul de capacitate, prevăzut de textul în vigoare al Legii nr.303/2004, nu avea și nu putea avea caracter definitiv, fiind mai degrabă expresia unei consultări între autorități, astfel încât eliminarea sa nu aduce atingere atribuțiilor Președintelui prevăzute la art.94 lit.c) și art.125 alin.(1) din Constituție. De altfel, chiar și în logica normei legale criticate, Președintele României tot *extra legem* poate purta o corespondență cu Consiliul Superior al Magistraturii, dacă identifică anumite probleme în numirea în funcție a judecătorilor/ procurorilor, dar revine Consiliului Superior al Magistraturii competența decizională de a-și retrace eventual propunerea de numire, fără ca Președintele să poată respinge propunerea de numire astfel înaintată. În consecință, Curtea a statuat că art.I pct.44 din lege nu încalcă art.94 lit.c), art.125 alin.(1) și (2) și art.134 alin.(1) din Constituție.

124. Având în vedere cele de mai sus, normativizarea în mod expres și, nu implicit, a eliminării competenței Președintelui României de a refuza numirea în funcție a judecătorilor și procurorilor care au promovat examenul de capacitate vine în întâmpinarea deciziei Curții Constituționale, neputându-se susține că s-au depășit limitele de reexaminare prevăzute de art.147 alin.(2) din Constituție.

125. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.55 [cu referire la art.40 alin.(1)] din lege, Curtea observă că acestea vizează faptul că, prin includerea unei trimerii la art.39 alin.(3) din lege, care stabilește „*competența*” comisiilor de evaluare prin raportare la diferite grade ale instanțelor sau parchetelor, nou-introdusă în procedura de reexaminare, noul conținut normativ al textului criticat este unul redundant din moment ce alin.(4) și (5) din art.39 stabilesc modul de constituire al acestor comisii. Curtea constată că aceste norme de trimitere, dacă legiuitorul decide să le utilizeze, au importanța lor, care rezidă în faptul că ele trebuie să indice în mod complet toate comisiile de evaluare care acordă calificativele, ceea ce înseamnă că legiuitorul trebuie să le reglementeze într-un mod unitar și exhaustiv.

126. Astfel, analizând textul criticat se observă, în privința normelor la care se trimite, că alineatul (3) **reglementează doar componența** comisiilor de evaluare a judecătorilor/procurorilor de la judecătorii, tribunale și curți de apel [funcții de execuție și funcții de conducere], precum și a președintelui/vicepreședintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție și a procurorului general al României. **Nu reglementează componența** comisiilor de evaluare a procurorilor din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, inclusiv a celor de la Direcția Națională Anticorupție sau Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și nici cele ale judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție; alineatul (4) **reglementează doar componența** comisiilor de evaluare a procurorilor din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, inclusiv a celor de la Direcția Națională Anticorupție sau Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism; alineatul (5) **reglementează modul de constituire** a tuturor comisiilor de evaluare și **componența** comisiilor de evaluare a judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție.

127. Prin urmare, modificarea legislativă reprezintă o operațiune de corelare/acuratețe, în sensul că trimiterea trebuia realizată fie numai la art.39 alin.(5), luându-se, astfel, în considerare modul de constituire a tuturor comisiilor de evaluare, și atunci trebuia eliminată trimiterea la alineatul (4), fie la art.39 alin.(3)—(5), luându-se, astfel, în considerare atât modul de constituire, cât și componența tuturor comisiilor de evaluare, caz în care trebuia adăugat alineatul (3), dar în niciun caz nu putea fi realizată, din punct de vedere al tehnicii legislative, la art.39 alin.(3) și (5) sau art.39 alin.(4) și (5) pentru că norma de trimitere nu ar fi operat cu un criteriu unitar, drept pentru care aceeași modificare ar fi trebuit operată, în mod corespunzător, și la art.40 alin.(3).

128. Curtea constată că legiuitorul a optat pentru soluția normativizării trimerii la art.39 alin.(3)—(5), aspect de tehnică legislativă, care nu pune în discuție nicio modificare substanțială a legii, astfel că nu se poate susține că a fost încălcat art.147 alin.(2) din Constituție.

129. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.57 [cu referire la art.42¹ alin.(2)] din

lege, Curtea constată că acest text de lege nu a format obiectul reexaminării în procedura de punere de acord a dispozițiilor constatate ca fiind neconstituționale cu Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, „în condițiile în care critica autorilor obiecției de neconstituționalitate vizează un text de lege care nu a făcut obiectul reexaminării în sensul art.147 alin.(2) din Constituție, Curtea constată că obiecția de neconstituționalitate nu îndeplinește o condiție de admisibilitate, și anume aceea de a se limita la modificările ce au fost aduse legii în procesul de reexaminare. Întrucât obiecția de neconstituționalitate este inadmisibilă, Curtea nu va mai proceda la examinarea criticilor formulate pe fondul reglementării” [Decizia nr.975 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.568 din 11 august 2010]. Prin urmare, obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.I pct.57 [cu referire la art.42¹ alin.(2)] din lege este inadmisibilă.

130. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.62 [cu referire la eliminarea art.46¹ alin.(2) din Legea nr.303/2004, în varianta supusă anterior controlului *a priori* de constituționalitate] din lege, Curtea observă că secțiunea 1 din cadrul capitolului V al Legii nr.303/2004 reglementează promovarea judecătorilor și procurorilor la tribunale, curți de apel și la parchete, așadar, în funcții de execuție, prin obținerea unui grad profesional superior. Noua lege realizează o diferențiere între promovarea pe loc [judecătorul/procurorul dobândește un grad profesional superior, dar continuă să își desfășoare activitatea la o unitate inferioară în ierarhia instanțelor parchetelor] și promovarea efectivă [judecătorul/procurorul dobândește un grad profesional superior, cu desfășurarea efectivă a activității la unitatea corespunzătoare gradului].

131. În forma legii supusă controlului de constituționalitate, cu privire la care a fost pronunțată Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, art.I pct.57 [referitor la art.43] stabilea că concursul pentru promovarea judecătorilor și procurorilor se organizează anual sau ori de câte ori este necesar, de secțiile corespunzătoare din Consiliul Superior al Magistraturii, prin Institutul Național al Magistraturii. Deși acest text era deopotrivă aplicabil atât promovării pe loc, cât și celei efective, totuși, legiuitorul a ales să mai repete această prevedere în ceea ce privește promovarea efectivă. Prin urmare, eliminarea acestui text repetitiv nu face altceva decât să redea câmpul de aplicare a normei generale prevăzute în legea supusă controlului de constituționalitate la art.I pct.58 [referitor la art.43], astfel că eliminarea, prin actualul art.I pct.62, a dispozițiilor art.I pct.61 [cu referire la art.46¹ alin.(2) din Legea nr.303/2004, în varianta supusă controlului anterior de constituționalitate] nu încalcă art.147 alin.(2) din Constituție.

132. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.74 [cu referire la eliminarea art.50 alin.(6) din Legea nr.303/2004, în varianta redacțională supusă anterior controlului *a priori* de constituționalitate] din lege, Curtea constată că capitolul V din lege, cu titlul marginal *Promovarea judecătorilor și procurorilor și numirea în funcțiile de conducere*, cuprinde 3 secțiuni, și anume: *Promovarea la tribunale, curți de apel și la parchete [în funcții de execuție — sn]*, corespunzător art.43—47; *Numirea în funcțiile de conducere din cadrul judecătorilor, tribunalelor, curților de apel și parchetelor corespunzătoare*, corespunzător art.48—51; *Promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție și numirea în funcțiile de conducere din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Parchetului Național Anticorupție*, corespunzător art.52—56.

133. Curtea constată că eliminarea art.50 alin.(6) din Legea nr.303/2004 a avut în vedere faptul că art.I pct.59 [cu referire la art.44 alin.(2)] stabilește că „*la calcularea condiției minime de vechime pentru a participa la concursul de promovare nu se ia în considerare perioada în care judecătorul sau procurorul a avut calitatea de auditor de justiție*”. Eliminarea textului similar art.44 alin.(2) din corpul art.50 nu poate duce la concluzia că, spre deosebire de promovarea în funcții de execuție, la promovarea în funcții de conducere vechimea acumulată ca auditor de justiție poate fi luată în considerare din moment ce art.50 alin.(2) face trimitere la art.44 alin.(2). Prin urmare, modificarea realizată a fost una care să elimine o prevedere repetitivă. O asemenea intervenție legislativă, de natură să elimine repetarea aceluiași text legal de mai multe ori nu poate fi decât în sensul respectării normelor de tehnică legislativă, ceea ce denotă o adecvare la dispozițiile art.1 alin.(5) din Constituție, fără a încălca art.147 alin.(2) din Constituție.

134. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.78 [cu referire la art.52 alin.(1)] din lege, Curtea constată că modificarea operată constă în faptul că organizarea concursului de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție se realizează de Secția de judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, și nu de Consiliul Superior al Magistraturii. Această precizare inserată prin art.I pct.78 [cu referire la art.52 alin.(1)] din lege constituie, de asemenea, o operațiune de corelare de tehnică legislativă, întrucât pune în aplicare principiul consacrat la art.I pct.1 [cu referire la art.1 alin.(1)] din lege, potrivit căruia „*cariera judecătorului este separată de cariera procurorului, judecătorii neputând interfera în cariera procurorilor și nici procurorii în cea a judecătorului*”. Mai mult, întreaga lege stabilește și menține dihotomia secție de judecători — secție de procurori în privința carierei acestora. Practic, textul criticat a reparat un neajuns al legii în forma sa inițială. O asemenea

intervenție legislativă, de natură să corecteze o lipsă de corelare a legii, nu poate fi decât în sensul respectării normelor de tehnică legislativă, ceea ce denotă o adecvare la dispozițiile art.1 alin.(5) din Constituție, fără a încălca art.125 și art.147 alin.(2) din Constituție.

135. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.88 [cu referire la art.53 alin.(1)] din lege, Curtea observă că acestea vizează faptul că numirea în funcția de președinte, vicepreședinte sau președinte de secție la Înalta Curte de Casație și Justiție se realizează de Secția de judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, și nu de Consiliul Superior al Magistraturii. Curtea constată că, urmare a Deciziei nr.45 din 30 ianuarie 2018, competența de numire în funcțiile antereferate nu mai revine Președintelui României, ci Consiliului Superior al Magistraturii. Faptul că Parlamentul, punând de acord textul de lege cu decizia Curții Constituționale, a precizat că această competență revine Secției de judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nu a încălcat art.125 alin.(2) și art.134 alin.(2) din Constituție, din contră, a realizat o operațiune de coroborare a textului de lege criticat cu ansamblul reglementării, al cărei principiu general constă în separarea carierelor judecătorilor și procurorilor, fără a încălca art.147 alin.(2) din Constituție.

136. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.88 [cu referire la eliminarea art.53 alin.(9) și (10) din Legea nr.303/2004, în varianta redacțională supusă anterior controlului *a priori* de constituționalitate] din lege, Curtea constată că eliminarea propusă în privința art.53 alin.(9) și (10) din Legea nr.303/2004, texte constatate ca fiind constituționale prin Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, nu echivalează cu eliminarea soluției legislative cuprinse în cadrul acestora. Soluția legislativă este preluată la art.I pct.88 [cu referire la art.53 alin.(1) și (5)] din lege, ca urmare a reorganizării structurii art.53, determinată de cele menționate la paragraful precedent. Prin urmare, nu se poate susține încălcarea art.147 alin.(2) din Constituție.

137. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.94 [cu referire la abrogarea art.56] din lege, Curtea constată că acestea sunt întemeiate. Parlamentul a procedat la abrogarea art.56 având în vedere faptul că art.51 alin.(1) ar conține o soluție legislativă similară. Or, Curtea constată că art.51 este plasat în secțiunea *Numirea în funcțiile de conducere din cadrul judecătorilor, tribunalelor, curților de apel și parchetelor corespunzătoare*, în timp ce art.56 în secțiunea *Promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție și numirea în funcțiile de conducere din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Direcției Naționale Anticorupție*, astfel că, deși vizează ipoteze normative similare, nu poate exista o suprapunere între cele două articole, întrucât sunt plasate în secțiuni diferite și vizează categorii de instanțe/parchete diferite. Prin urmare, Curtea nu poate accepta susținerea potrivit căreia abrogarea operată a fost realizată în sens de corelare legislativă, din contră, aceasta reprezintă o modificare substanțială a legii, întrucât duce la concluzia că, în cazul încetării mandatului pentru funcțiile de conducere din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Direcției Naționale Anticorupție, situația judecătorilor sau procurorilor în cauză devine confuză, nemaexistând certitudinea că aceștia vor reveni la instanțele sau parchetele de unde provin sau la o instanță sau parchet unde au dreptul să funcționeze potrivit legii, astfel cum prevede art.51 alin.(1) din Legea nr.303/2004 pentru judecătorii sau procurorii care dețin funcții de conducere din cadrul judecătorilor, tribunalelor, curților de apel și parchetelor corespunzătoare. Nu în ultimul rând, Curtea reține că, în ipoteza în care s-ar fi eliminat ambele texte sau ar fi existat o secțiune comună pentru ambele categorii de personal, nu s-ar fi pus nicio problemă de constituționalitate din perspectiva calității legii; însă, în măsura în care nu există o secțiune comună acestora, iar legiuitorul procedează la eliminarea din cele două secțiuni diferite numai a unuia dintre cele două texte, nu se poate concluziona decât că aceasta s-a realizat cu încălcarea exigențelor constituționale prevăzute de art.1 alin.(5) în componenta sa privind calitatea legii. Mai mult, având în vedere repercusiunile normative ale modificării legislative astfel operate, Curtea constată că aceasta a fost realizată și cu încălcarea limitelor reexaminării.

138. În consecință, Curtea constată că art.I pct.94 [cu referire la abrogarea art.56] din lege încalcă prevederile constituționale ale art.1 alin.(5) în componenta sa privind calitatea legii și art.147 alin.(2) privind limitele reexaminării.

139. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.99 [cu referire la art.58 alin.(1²)] din lege, Curtea observă că autorii obiecției de neconstituționalitate apreciază că textul de lege, reglementând ocuparea de către judecători/ procurori a funcțiilor în instituții ale Uniunii Europene sau în organizații internaționale, nu stabilește modalitatea concretă și momentul de eliberare din funcția de judecător/procuror, nu prevede procedura concretă a rezervării postului și a reluării acestuia și nici condițiile minimale de revenire în funcție, ceea ce ar fi contrar art.1 alin.(5) din Constituție, în componenta sa referitoare la calitatea legilor. Cu privire la aceste aspecte, Curtea reține că, în ipoteza analizată, chiar în lipsa prevederilor legale exprese cu privire la cele arătate de autorii obiecției de neconstituționalitate și având în vedere caracterul tehnic al aspectelor menționate, reglementarea acestora poate fi realizată prin acte administrative normative. Prin urmare, Curtea constată că textul

criticat nu încalcă art.1 alin.(5) din Constituție.

140. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.110 [cu referire la art.62 alin.(3)] din lege, Curtea reține că autorii obiecției de neconstituționalitate pornesc de la premisa greșită potrivit căreia, în perioada suspendării din funcție a judecătorului și procurorului, indiferent de motivele care au generat-o, trebuie să îi fie aplicabile dispozițiile referitoare la interdicții și incompatibilități prevăzute de art.5 și 8 din Legea nr.303/2004. Or, Curtea, prin Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, a specificat că „în ipoteza suspendării din funcție la cerere «pentru situații personale deosebite» nu există niciun motiv pentru care să nu opereze interdicțiile și incompatibilitățile specifice calității de judecător/procuror” [paragraful 188]. În consecință, Curtea a constatat încălcarea art.125 alin.(3) și art.132 alin.(2) din Constituție cu privire la art.I pct.109 din lege cu referire la art.62 alin.(3) sintagma „nu îi sunt aplicabile dispozițiile referitoare la interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute la art.5 și art.8” **prin raportare la art.62 alin.(1³)** . Acest ultim text se referea la dreptul judecătorului/procurorului de a solicita suspendarea din funcție „în situații personale deosebite” pe o durată de cel mult 3 ani. Așadar, numai în această situație reglementată de art.62 alin.(1³), Curtea nu a acceptat încetarea interdicțiilor și incompatibilităților, având în vedere caracterul prea larg de aplicare/cuprindere a acestui text, dar fără a constata neconstituționalitatea sa. Legiuitorul a pus de acord cu Decizia Curții Constituționale nr.45 din 30 ianuarie 2018 dispozițiile art.62 alin.(3), eliminând atât trimiterea la **art.62 alin.(1³)**, **cât și art.62 alin.(1³) în sine**.

141. Celelalte aspecte imputate art.I pct.110 [cu referire la art.62 alin.(3)] din lege au în vedere situațiile de suspendare ivite ca urmare a faptului că judecătorul/procurorul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni [lit.a)]; când față de acesta s-a dispus arestarea preventivă sau arestul la domiciliu [lit.a¹)]; când suferă de o boală psihică, care îl împiedică să-și exercite funcția în mod corespunzător [lit.b)]; când a fost sancționat disciplinar, în condițiile art.100 lit.d), respectiv a fost suspendat din funcție pe o perioadă de până la 6 luni [lit.c)]; când judecătorul/procurorul a fost suspendat din funcție pe durata procedurii disciplinare [lit.d), propusă a fi introdusă] și când a fost pronunțată hotărârea secției corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii de excludere din magistratură, până la data eliberării din funcție [lit.e), propusă a fi introdusă]. De altfel, exemplificativ, prin Decizia nr.774 din 10 noiembrie 2015, paragraful 31, Curtea, în ipoteza în care judecătorul/procurorul a fost suspendat din funcție pe durata procedurii disciplinare, a stabilit că „măsura provizorie, din punctul de vedere al întinderii sale în timp, ar putea fi mai aspră decât însăși sancțiunea disciplinară aplicată [desigur, cu excepția celei de excludere din magistratură]. De asemenea, nu trebuie neglijate nici consecințele negative ale unei asemenea măsuri provizorii care se repercutează, în mod direct, asupra vieții profesionale și personale a judecătorului sau procurorului, prin prisma faptului că acesta este pus atât în imposibilitatea de a-și exercita funcția, [...], cât și în situația de a nu-și primi indemnizația pe perioada suspendării provizorii, indiferent de soluția de sancționare pronunțată de Consiliul Superior al Magistraturii sau de instanța judecătorească, după caz, asupra fondului acțiunii disciplinare”. Or, aceste situații nu vizează ipoteza constatată de Curte ca fiind neconstituțională, din contră sunt ipoteze distincte, care justifică un alt tratament juridic. Rezultă, în aceste condiții, că, în realitate, autorii obiecției de neconstituționalitate, pornind de la o interpretare eronată a Deciziei nr.45 din 30 ianuarie 2018, aduc textului anterferit o nouă critică de neconstituționalitate, din moment ce aceasta nu se referă la verificarea punerii de acord a dispoziției legale constatate ca fiind neconstituționale cu Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018. O asemenea critică nu poate face obiectul prezentului control de constituționalitate, acesta fiind subsumat art.147 alin.(2) din Constituție [a se vedea și Decizia nr.975 din 6 iulie 2010, precitată]. În schimb, din perspectiva acestui text, legiuitorul a operat modificarea evidențiată la paragraful 140 al prezentei decizii.

142. Având în vedere cele expuse, Curtea constată că nu se poate reține încălcarea art.147 alin.(2) și (4) din Constituție referitor la limitele reexaminării și la caracterul general obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale.

143. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.I pct.135 [cu referire la art.75 alin.(2)] din lege, Curtea constată că fraza finală a art.75 alin.(1) a devenit alineatul (2), la care s-a adăugat sintagma „*cu avizul conform al fiecărei secții*”, astfel că, după modificarea operată, „*Sesizările privind apărarea independenței autorității judecătorești în ansamblul său se soluționează, la cerere sau din oficiu, de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, cu avizul conform al fiecărei secții*”. Noțiunea de aviz conform înseamnă o apreciere/părerere/rezoluție obligatorie pentru destinatarul său, acesta din urmă neavând nicio marjă de apreciere, competența sa fiind, așadar, una legată. Practic, dacă până în prezent la soluționarea sesizărilor privind apărarea independenței autorității judecătorești în ansamblul său era de competența Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, noua soluție legislativă alterează competența acestuia, întrucât nu se poate îndepărta de soluția dată de secțiile Consiliului Superior al Magistraturii în avizul exprimat, iar rolul său devine unul formal, de executare a avizului conform al secțiilor.

144. O asemenea modificare este o încălcare a limitelor reexaminării în interiorul cărora Parlamentul avea competența de a pune de acord dispozițiile neconstituționale cu decizia Curții Constituționale. Aceasta din urmă nu a vizat nici direct, nici indirect această problematică, astfel încât modificarea operată apare ca fiind o depășire a limitelor reexaminării prevăzute de art.147 alin.(2). **Prin urmare, se constată încălcarea art.147 alin.(2) din Constituție.**

145. De asemenea, în aceste condiții, Curtea constată că **este încălcat și art.133 alin.(1) din Constituție**, întrucât textul analizat condiționează apărarea independenței autorității judecătorești, așadar, nu a unui judecător sau procuror, în mod individual, ci a întregii autorități judecătorești de avizele conforme ale secțiilor. Practic, plenul Consiliului Superior al Magistraturii nu mai are nicio apreciere cu privire la sesizarea formulată, întrucât este obligat să voteze în sensul avizelor conforme adoptate. Procedura în fața plenului este, așadar, una formală. Or, Curtea, într-o altă situație referitoare la alegerea de către secțiile Consiliului Superior al Magistraturii a președintelui/ vicepreședintelui acestuia și validarea acestor alegeri de către plenul Consiliului Superior al Magistraturii, a stabilit că într-o atare situație „concluzia nu poate fi alta decât că votul exprimat este unul pur formal, cu rolul strict de a conferi o oarecare legitimitate respectivelor alegeri. Or, votul unui membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii, ca al oricărei alte persoane, de altfel, nu poate avea, în nicio situație, doar aspect pur formal, actul alegerii implicând voința liberă, capacitatea nefrădită de opțiune și cunoașterea tuturor aspectelor asupra cărora urmează să se exprime votul. Prin urmare, în privința alegerii președintelui și vicepreședintelui Consiliului Superior al Magistraturii trebuie să își exprime opțiunea, prin vot, fiecare membru al Consiliului Superior al Magistraturii, în mod direct, și nu doar formal” [Decizia nr.61 din 13 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.204 din 6 martie 2018, paragraful 140]. Și în ipoteza de față, hotărârea deja este luată ca urmare a avizelor conforme ale celor două secții, Consiliul Superior al Magistraturii nefăcând altceva în plenul său decât să consfințească/confirmă cele stabilite de secții.

146. Nu este clar modul în care Consiliul Superior al Magistraturii poate proceda în situația în care un aviz conform este negativ, iar celălalt pozitiv. Prin urmare, Curtea reține că textul are și o problemă de precizie, ceea ce înseamnă că **este contrar art.1 alin.(5) din Constituție**. Dacă se dă prevalență avizului conform pozitiv, se poate constata că, în condițiile în care autoritatea judecătorească are, potrivit Constituției, trei componente, ar fi bizar ca o sesizare ce privește apărarea autorității judecătorești, afectată fiind componenta sa referitoare la instanțele judecătorești, să primească avizul conform pozitiv al secției de procurori, dar nu și pe cel al celei de judecători, condiții în care Plenul Consiliului Superior al Magistraturii ar trebui să adopte o hotărâre de apărare a independenței autorității judecătorești. Mai mult, dacă se apreciază că ambele avize conforme trebuie să fie pozitive pentru ca Plenul Consiliului Superior al Magistraturii să adopte o hotărâre de apărare a independenței autorității judecătorești, se pune problema blocării, de către o secție a Consiliului Superior al Magistraturii, a procedurii de adoptare a hotărârii, chiar dacă, spre exemplu, sesizarea nu vizează componenta autorității judecătorești corespunzătoare secției respective.

147. Or, potrivit art.133 alin.(1) din Constituție, Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției, drept pentru care, atunci când sesizarea privește apărarea independenței autorității judecătorești, aceasta trebuie dezbătută în mod efectiv și cu caracter decizional de către plenul Consiliului Superior al Magistraturii, nu de secțiile acesteia, care s-ar putea anihila reciproc, plenul rămânând cu o competență formală în toată această procedură.

148. Prin urmare, având în vedere cele expuse, Curtea constată că art.1 pct.135 [cu referire la art.75 alin.(2)] din lege încalcă art.1 alin.(5), art.133 alin.(1) și art.147 alin.(2) din Constituție.

149. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art.1 pct.152 [cu referire la art.96 alin.(3), (4), (7), alin.(8) teza întâi și alin.(11) teza întâi] din lege, Curtea observă că definiția erorii judiciare prevăzută la art.96 alin.(3) și (4) din lege valorifică două considerente cuprinse în paragrafele 216 și 217 ale Deciziei nr.45 din 30 ianuarie 2018, însă este de observat că, deși preiau literal considerentele respective, ele nu corespund unei opere de legiferare. Curtea nu poate să se substituie legiuitorului în sensul de a oferi expresia normativă exactă a erorii judiciare, în schimb, îi poate stabili elementele structurale, astfel cum a procedat în decizia anterioară. Legiuitorului îi revine, în schimb, obligația de a stabili, din punct de vedere normativ, ipotezele pe care le consideră a fi erori judiciare. Astfel, Curtea stabilește criteriile/exigențele/valențele de natură constituțională în funcție de care legiuitorul trebuie să edicteze legile, însă nu are ea însăși misiunea de a formula texte de lege, această competență revenind, în exclusivitate, legiuitorului.

150. Curtea constată că legiuitorul nu s-a preocupat să dea o valoare normativă corespunzătoare considerentelor din decizia Curții Constituționale, ci s-a mărginit să le preia *tale quale* în cuprinsul legii. Or, în realitate, legiuitorul trebuia să dea o expresie normativă elementelor/împrejurărilor/situațiilor care pot fi încadrate în noțiunea de eroare judiciară pentru a stabili criterii clare și univoce, până la urmă, instanțelor judecătorești chemate să aplice și să interpreteze lege. Mai mult, un text căruia îi lipsesc

claritatea, precizia, acuratețea și caracterul univoc va deveni lipsit de eficiență în procesul de aplicare a legii, existența sa normativă, deși incontestabilă, neputând, prin urmare, duce la nașterea unor noi raporturi juridice.

151. Curtea a subliniat că eroarea judiciară „aduce în discuție caracterul defectuos al funcționării serviciului justiției, astfel încât, în definiția ei, trebuie să se țină cont, pe lângă intensitatea abaterii anterior relevate, de două elemente, respectiv: dezlegarea unei situații litigioase contrar realității faptice/juridice, precum și neregularitatea manifestă în privința desfășurării procedurii, care nu a fost remediată în cursul acesteia, ambele legate de ideea de vătămare a drepturilor și libertăților fundamentale” [paragraful 217]. Prin urmare, legiuitorului îi revine rolul de a defini eroarea judiciară de o manieră care să indice, în mod clar și indubitabil, ipotezele în care există eroarea judiciară. Astfel, dacă art.538 și 539 din Codul de procedură penală indică aceste situații în mod clar și fără tăgadă, legiuitorul trebuie la rândul său să stabilească celelalte situații pe care le consideră că se subsumează erorii judiciare. O asemenea clarificare și individualizare legală ar da coerență instituției răspunderii magistratului.

152. Curtea mai reține că legea este adoptată pentru a fi aplicată, și nu pentru a conține principii generale pentru ca, ulterior, să se adopte o altă reglementare care să le concretizeze; de aceea, o lege cuprinde atât principii generale, cât și reglementări specifice care pun în aplicare aceste principii. Aceasta ar trebui să fie și abordarea legiuitorului cu privire la eroarea judiciară.

153. Referirile din forma propusă pentru art.96 alin.(4) din Legea nr.303/2004 la Codul de procedură penală, Codul civil și Codul de procedură civilă sunt la fel de generale, neputându-se cunoaște care dintre încălcările normelor de drept material sau procesual produc vătămări grave ale drepturilor/libertăților persoanei. În acest context, legiuitorul trebuie să detalieze cu privire la normele care pot da naștere unor asemenea vătămări și să stabilească nivelul de intensitate al încălcării pentru a evita reluarea judecării unei cauze, soluționate printr-o hotărâre judecătorească definitivă. În caz contrar, s-ar aduce atingere autorității lucrului judecat și, implicit, securității raporturilor juridice element component al securității juridice prevăzut de art.1 alin.(5) din Constituție.

154. Curtea constată că legiuitorul are competența constituțională de a identifica și normativiza acele încălcări ale normelor de drept material sau procesual care se circumscriu noțiunii de eroare judiciară, cu respectarea Deciziei nr.45 din 30 ianuarie 2018. În aceste condiții, legiuitorul trebuie să adopte o reglementare care, pe de o parte, să acopere toate domeniile dreptului, alegerea sa neputând viza, în mod selectiv, unul sau altul dintre aceste domenii, astfel cum pare a rezulta din noua formulă redacțională a art.96 alin.(4) din Legea nr.303/2004, iar, pe de altă parte, să releve o îndepărtare deosebit de gravă de la exigențele legii, însoțită de o anumită gravitate/intensitate a încălcării astfel realizate. Nu în ultimul rând, Curtea subliniază faptul că răspunderea patrimonială pentru eroarea judiciară incumbă în primul rând statului, care se poate îndrepta **numai** împotriva magistratului care și-a exercitat funcția cu rea-credință sau gravă neglijență pentru a-și recupera sumele de bani deja plătite, răspunderea patrimonială a acestuia fiind, așadar, una subsidiară și indirectă. Pentru toate celelalte cazuri, răspunderea patrimonială va reveni în exclusivitate statului.

155. Prin urmare, în lipsa elementelor de circumstanțiere, precizie și detalieri menționate la paragrafele precedente, legea ar rămâne la un nivel științific, abstract, fără legătură cu realitatea juridică, ceea ce nu este de dorit. **Rezultă că, în privința art.I pct.152 [cu referire la art.96 alin.(3) și (4)], legiuitorul nu a respectat art.1 alin.(5) și art.147 alin.(2) din Constituție.**

156. În critica de neconstituționalitate se mai arată că revenirea la definițiile date relei-credințe și gravei neglijențe în forma în vigoare a Legii nr.303/2004 este contrară Deciziei nr.45 din 30 ianuarie 2018, decizie care impunea corectarea acestora. Or, în realitate, Curtea, la paragraful 226 al deciziei, a apreciat caracterul complet și conținutul normativ al acestor definiții, astfel că revenirea la acestea nu pune în discuție încălcarea deciziei anterioare. Prin urmare, sub acest aspect, nu a fost încălcat art.147 alin.(2) din Constituție.

157. În schimb, Curtea reține că art.I pct.152 [cu referire la art.96 alin.(7)] din lege este constituțional. În acest sens, se constată că, într-adevăr, o normă de trimitere la un text care nu face parte din dreptul pozitiv nu poate fi acceptată. Însă, în același timp, trebuie observat că, în cazul de față, trimiterea reglementată prin art.I pct.152 [cu referire la art.96 alin.(7)], este operată în sens de corelare a două legi, care se află atât într-o relație de complementaritate, cât și în aceeași procedură parlamentară de modificare. Instituirea Comisiei speciale comune pentru a elabora modificări și completări la legile justiției a avut în vedere criteriul coerenței, completitudinii și unității actului legislativ, specific acestor categorii de comisii [a se vedea Decizia nr.828 din 13 decembrie 2017, paragraful 55], astfel că trimiterile operate între aceste acte normative supuse analizei comisiei pot și trebuie să fie acceptate. Altminteri, s-ar ajunge fie la repetări inutile în cadrul acestor acte normative, fie la o lipsă de corelare între ele. În consecință, trimiterea operată la art.74¹ din Legea nr.317/2004, lege care se află, de asemenea, în procedura controlului *a priori* de constituționalitate, nu încalcă, la acest moment temporal, art.1 alin.(5)

din Constituție. Desigur, în măsura în care legea la care se trimite nu va fi adoptată concomitent cu prezenta lege, norma de trimitere rămâne fără obiect, putând afecta constituționalitatea întregii construcții normative a art.96 din Legea nr.303/2004.

158. Cu privire la criticile de neconstituționalitate ce privesc art.I pct.152 [cu referire la art.96 alin.(8) teza întâi] nu este încălcat art.125 din Constituție, independența judecătorului nefiind cu nimic afectată în condițiile în care o entitate administrativă, pe baza unei proceduri proprii și în urma raportului Inspecției Judiciare, apreciază că este necesară declanșarea acțiunii în regres. Raportul Inspecției Judiciare, fără a fi conform, este un element de reper pentru funcționarii Ministerului Finanțelor Publice în aprecierea introducerii acțiunii în regres, remediindu-se, astfel, situația semnalată prin Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018 referitoare la lipsa unui mecanism de filtru pentru exercitarea acțiunii în regres și la necesitatea evitării introducerii mecanice de către Ministerul Finanțelor Publice a acestei acțiuni în regres. Fiind consultativ, raportul Inspecției Judiciare, pe de o parte, nu poate fi atacat în justiție, iar, pe de altă parte, nu produce el însuși efecte juridice, tocmai pentru că nu ține de competența autorității judecătorești decizia de exercitare a acțiunii în regres a magistratului, în schimb, soluționarea acțiunii astfel declanșate este de competența instanțelor judecătorești. Nu este de competența puterii judecătorești să aprecieze când este oportună sau nu declanșarea unei acțiuni în regres, ci a administrației, revenindu-i acesteia din urmă competența de a stabili la nivel infralegal o procedură care să îi permită o evaluare a relei-credințe sau gravei-neglijențe a judecătorului/procurorului, în condițiile în care statul a fost deja „condamnat” pentru eroare judiciară. Prin urmare, pe calea acestei evaluări se evită introducerea mecanică a acțiunilor în regres ori de câte ori s-a constatat o eroare judiciară, chiar în lipsa relei-credințe sau gravei-neglijențe a judecătorului/procurorului.

159. Cu privire la criticile de neconstituționalitate ce privesc art.I pct.152 [cu referire la art.96 alin.(11) teza întâi] din lege, Curtea constată că, fiind vorba despre un aspect care privește detalierea unor elemente ale încheierii contractului de asigurare profesională, Consiliul Superior al Magistraturii, în temeiul art.133 alin.(1) din Constituție, ca reprezentant al corpului profesional, are competența de a stabili printr-un act administrativ condițiile, termenele și procedurile necesare pentru asigurarea obligatorie a judecătorilor și procurorilor. Este de la sine înțeles că nu va putea deroga de la lege, astfel că revine judecătorului/procurorului obligația de a plăti integral polița de asigurare astfel încheiată. Prin urmare, nu se încalcă art.133 din Constituție, iar art.134 din Constituție nu are incidență în cauză, nefiind vorba de o atribuție acordată Consiliului Superior al Magistraturii în sensul exercitării sale în mod continuu, ci de o obligație de a elabora și adopta un act administrativ în sensul celor dispuse de lege.

160. Pentru considerentele arătate, în temeiul art.146 lit.a) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.11 alin.(1) lit.A.a), al art.15 alin.(1) și al art.18 alin.(2) din Legea nr.47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, obiecția de neconstituționalitate privind dispozițiile art.I pct.57 [cu referire la art.42¹ alin.(2)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor.

2. Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate formulată și constată că dispozițiile art.I pct.7 [cu referire la art.5 alin.(1) lit.a)]; pct.9 [cu referire la art.7 alin.(1)—(7) teza întâi și (9)]; pct.29 [cu referire la art.19 alin.(6)]; pct.40 [cu referire la eliminarea art.28 alin.(4)]; pct.42 [cu referire la art.30]; pct.43 [cu referire la art.31 alin.(3)]; pct.55 [cu referire la art.40 alin.(1)]; pct.62 [cu referire la eliminarea art.46¹ alin.(2)]; pct.74 [cu referire la eliminarea art.50 alin.(6)]; pct.78 [cu referire la art.52 alin.(1)]; pct.88 [cu referire la art.53 alin.(1) și la eliminarea art.53 alin.(9) și (10)]; pct.99 [cu referire la art.58 alin.(1²)]; pct.110 [cu referire la art.62 alin.(3)] și pct.152 [cu referire la art.96 alin.(7), alin.(8) teza întâi și alin.(11) teza întâi] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, precum și a legii în ansamblul său sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

3. Admite obiecția de neconstituționalitate formulată și constată că dispozițiile art.I pct.7 [cu referire la art.5 alin.(1) lit.b), c) și d)]; pct.9 [cu referire la art.7 alin.(7) teza a doua]; pct.29 [cu referire la art.19 alin.(2)]; pct.94 [cu referire la art.56]; pct.135 [cu referire la art.75 alin.(2)] și pct.152 [cu referire la art.96 alin.(3) și (4)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor sunt neconstituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și prim-ministrului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 19 aprilie 2018.